

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Mielec utworzoną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych określonych w Ustawie o pomocy społecznej, którego działalność ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przytoczony zapis ustawy o pomocy społecznej oraz ustawa o samorządzie gminnym stanowi prawne ramy funkcjonowania Ośrodka.

Osobie zgłaszającej się o pomoc do MOPS w Mielcu w ramach 5 rejonów opiekuńczych udzielamy wszechstronnej pomocy, która w zależności od zgłaszanego problemu może przybierać różne formy. Podstawową zasadą jest dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego przy uwzględnianiu zasady pomocniczości - wykorzystaniu zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności oraz współdziałając w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi itp.

Ponadto w ramach naszego Ośrodka działały 3 placówki: Środowiskowy Dom Samopomocy (od 1.01.2017 r. nie będący w strukturze MOPS), Warsztat Terapii Zajęciowej, Dom Dziennego Pobytu. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej MOPS realizuje również zadania związane z kompleksowym wsparciem rodziny, takimi jak: świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne, pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów, zaliczki alimentacyjne, pomoc państwa w wychowaniu dzieci (500+), ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” oraz dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

W 2016 r. z pomocy naszego Ośrodka skorzystało:

- ze świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka ze środków gminnych - **6.392** rodzin o 2.298 więcej niż w 2015 r.
- ze świadczenia wychowawczego - **4.065** rodzin.
- z zakresu działań pomocy społecznej - **1.109** rodzin.

I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY MOPS W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniały następujące kryteria dochodowe:

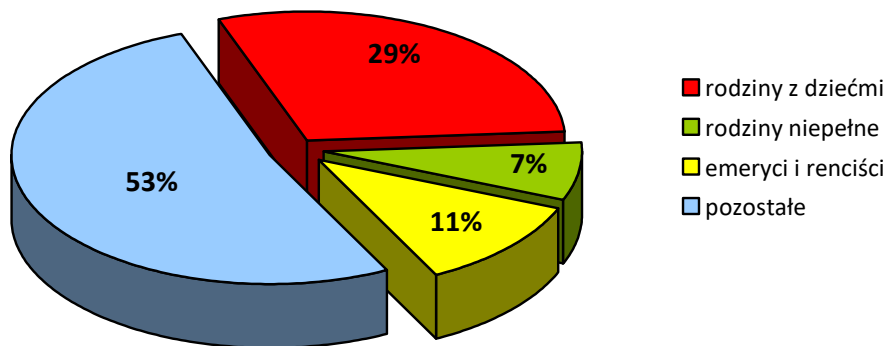
- 1) dochód na osobę samotnie gospodarującą nie przekraczał od 01 października 2015 r. **634,- zł.**
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał od 01 października 2015 r. **514,- zł.** zwanej dalej, kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W oparciu o te kryteria Ośrodek objął pomocą w różnych formach **1.109** gospodarstw domowych, w których zamieszkiwało **2.480** osób. Łącznie przeprowadzono **3.004** wywiadów środowiskowych i załatwiono **10.269** spraw bieżących.

Tab.1 Przedziały dochodowe rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2016 r.

Dochód w zł na jedną osobę w gosp. domowym	Liczba rodzin
Brak dochodu	192
1 - 100 zł	34
101 - 200 zł	52
201 - 300 zł	50
301 - 634 zł	324
powyżej 634 zł	457

Struktura rodzin korzystających z pomocy w 2016 r.

W porównaniu do 2015 roku struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej nie uległa znacząco zmianie. Wzrosła liczba osób samotnych oraz bez dochodu (o 22 rodziny).

II. POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ MOPS

Tab.2 Powody przyznania pomocy w 2016 r.

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1.	Bezdomność	27
2.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	29
3.	Bezrobocie	334
4.	Niepełnosprawność	317
5.	Długotrwała choroba	279
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	86
	w tym rodzina niepełna	55
	w tym rodziny wielodzietne	27
7.	Alkoholizm	51*
8.	Narkomania	3

* Wg statystyki pracowników socjalnych wśród wszystkich rodzin objętych pomocą w 249 rodzinach występuje problem alkoholowy. W wielu rodzinach pomoc przekazywana jest często na osobę, która gwarantuje efektywne wykorzystanie środków pieniężnych i często też jest to inny powód przyznania pomocy.

Przeprowadzona analiza przesłanek obiektywnych przyznania pomocy przez MOPS wskazuje, że głównym powodem trudnej sytuacji życiowej jest bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Tab.3 Podział wg płci.

Płeć	Ogółem	w tym osoby prowadzące samodzielnie gospodarstwo domowe
Kobiety	553	190
Mężczyźni	534	319
Ogółem	1.087	509

Tab.4 Formy udzielonej pomocy.

Forma świadczeń	Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	1.041	623	1.372
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	46	42	149
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych	1.087	665	1.521
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej-ogólnej	-	1.050	2.302
W tym wyłącznie z pracy socjalnej	-	444	959

Tab.5 Stan cywilny.

Stan cywilny	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Razem
Stan wolny	262	323	585
w tym konkubinaty	6	6	12
mężatka/zonaty	161	109	270
pozostająca lub pozostający w separacji	4	5	9
rozwódka/rozwidziony	64	74	138
wdowa/wdowiec	56	17	73

IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych;

- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Szczegółowa informacja o zasiłkach i pomocy w naturze przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Tab.6 UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE 2016 r.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	1.041	x	2.644.346	623	1.372
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	195	1.902	916.589	192	252
w tym przyznane dla osoby: samotnie gospodarującej	164	1.631	850.175	164	164
pozostającej w rodzinie	34	271	66.414	32	91
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	353	1.946	475.929	349	829
w tym: a - środki własne	x	x	0	x	x
b - dotacja	x	x	475.929	x	x
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	254	1.472	427.227	250	663
długotrwałej choroby	46	169	20.823	46	90
niepełnosprawności	77	278	21.631	77	131
innego niż wymienione w ww. wierszach	16	27	6.248	16	45
SCHRONIENIE	7	1.830	23.027	7	7
POSIŁEK	753	104.528	628.168	386	943
w tym dla dzieci	332	37.477	199.504	170	667
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	32	15.641	234.615	32	38
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	1	6.000	1	5
SPRAWIENIE POGRZEBU	2	2	5.328	2	2
w tym; osobom bezdomnym	1	1	2.664	1	1
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	415	x	354.690	408	845
w tym: zasiłki specjalne celowe	57	101	28.248	57	96
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE /prawne, psychologiczne, rodzinne/	x	x	x	635	1.521
INTERWENCJA KRYZYSOWA	x	x	x	182	633
PRACA SOCJALNA	x	x	x	1.050	2.302
Rodziny wyłącznie z PRACĄ SOCJALNĄ	x	x	x	444	959

Podstawową formą pomocy świadczonej przez Ośrodek w 2016 r. były posiłki, zasiłki celowe, okresowe i stałe.

Zasiłki celowe były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub w całości kosztów zakupu żywności, leków lub leczenia, zakupu opatu, odzieży i środków czystości.

Wzrosła liczba osób korzystających z zasiłków stałych, okresowych oraz usług opiekuńczych.

Posiłki i dożywianie

Tab.7 Program Pomocy Państwa w zakresie dożywiania w 2016 r.

Wyszczególnienie	ogółem	Dzieci do 7-go r. życia	Uczniowie szkół podst. gimnazjum	Pozostałe osoby
		ogółem	ogółem	ogółem
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	843	110	234	512
w tym liczba osób korzystających z: posiłku	753	108	224	432
zasiłku celowego	120	4	19	99
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł)	702.308	x	x	x
z tego: środki własne	245.808	x	x	x
dotacja	456.500	x	x	x
LICZBA PUNKTÓW ŻYWIENIOWYCH - OGÓŁEM	28	x	x	x
w tym: STOŁÓWKI	27	x	x	x
INNE (np. pomieszczenia do przygotowywania kanapek, mleka itp.)	1	x	x	x
LICZBA PLACÓWEK PROWADZĄCYCH DOŻYWIANIE	28	x	x	x
w tym: szkoły	11	x	x	x
przedszkola	10	x	x	x
żłobki	3	x	x	x
Inne /SOSW, DDP, CARITAS/	4	x	x	x
Średni koszt jednego posiłku (w zł)	6,01	5,55	5,23	6,39
LICZBA POSIŁKÓW	104.528	10.973	26.504	67.051

Od stycznia 2014 r. realizowany jest Wieloletni Program Wspierania Finansowego Gmin w zakresie Dożywiania „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania na lata 2014-2020”.

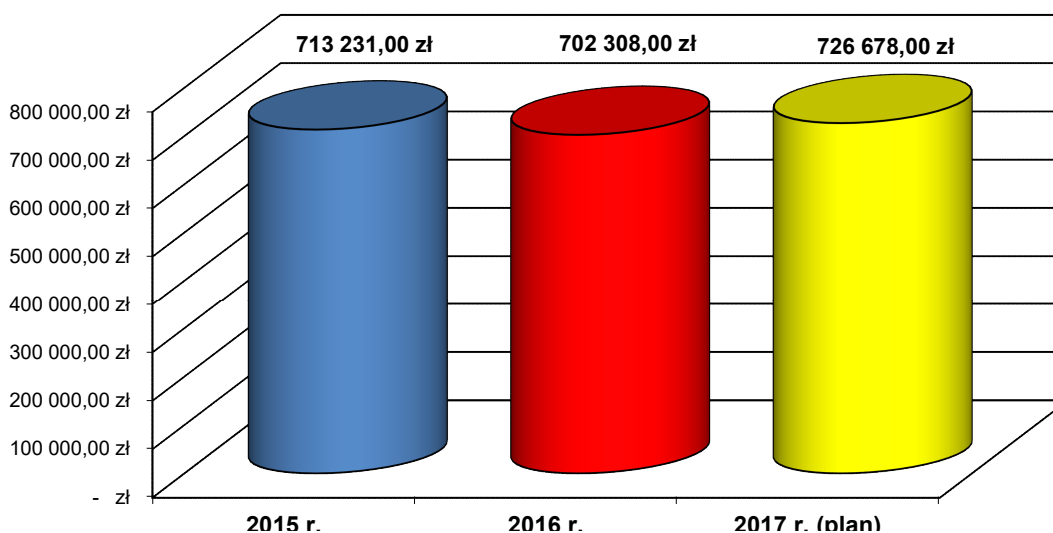
Liczba korzystających z posiłków w 2016 r. wynosiła 843 osoby i była mniejsza o 148 osób. Potrzeby w tym zakresie były zrealizowane w 100%.

Środki na dożywianie pochodziły z funduszu samorządowego oraz dotacji celowej na wsparcie środków samorządowych. Wydano ogółem 104.528 posiłków.

Tab.8 Koszty realizacji programu ogółem w latach 2015 - 2016 r.

Rok	Środki samorządowe	Dotacja celowa	Razem
2015 r.	191.466	521.765	713.231
2016 r.	245.808	456.500	702.308
Plan na 2017 r.	310.000	416.678	726.678

Jak wynika z przedstawionej wyżej tabeli środki samorządowe przeznaczone na dożywanie w 2016 r. były większe w porównaniu z 2015 r. o 54.342 zł tj. o 28,4%. Potrzeby w zakresie dożywania były zrealizowane w 100%.

2015 - 2016 i plan na 2017 r.

Usługi opiekuńcze

W 2016 r. Ośrodek zlecił Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej wykonanie usług opiekuńczych dla osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób oraz dla osób posiadających rodzinę, która takiej pomocy nie może zapewnić.

Podmiot świadczący usługi został wyłoniony w trakcie przeprowadzonego konkursu i z nim zostały zawarte umowy na świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Podopieczni w zależności od posiadanych dochodów ponosili opłaty na zasadach ustalonych Uchwałą Rady Miejskiej w Mielcu.

Tab.9 Usługi opiekuńcze 2015 r. - środki samorządowe.

Wykonawca usług	PKPS Mielec
Liczba osób objętych pomocą usługową	19
Cena 1 godz. usługi (własne) w zł.	14,00 zł
Koszt pomocy usługowej w zł.	123.564,00 zł

Tab.10 Usługi opiekuńcze 2016 r. - środki samorządowe.

Wykonawca usług	PKPS Mielec
Liczba osób objętych pomocą usługową	32
Cena 1 godz. usługi (własne) w zł.	15,00 zł
Koszt pomocy usługowej w zł.	234.615,00 zł

Ilość osób korzystających z tej formy pomocy 2016 r. wzrosła o 13 osób. Usługami opiekuńczymi objęto 32 osoby, (świadczeń/godz. było 15.641 o 6.815 więcej w porównaniu z 2015 r. tj. o 77,2%).

Wpływy z odpłatności za usługi opiekuńcze odprowadzone do budżetu gminy w 2016 r. wyniosły 15.680,10 zł.

Tab.11 Koszt pobytu osób w Domach Pomocy Społecznej.

Rok	Ilość osób	Środki samorządowe w zł
2014	54	995.911
2015	55	1.078.770
2016	81	1.489.515

Skierowanych osób na przestrzeni całego 2016 r. - 29 osób.

Ilość osób przebywających w domach pomocy społecznej na koniec 2016 r. wzrosła o 26 w stosunku do 2015 r.

Odpłatność za pobyt w DPS ze strony ich rodzin i opiekunów w 2016 r. wyniosła 322.326,47 zł.

Praca socjalna

Praca socjalna prowadzona jest:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Ośrodek prowadzi pracę socjalną z osobami i rodzinami mającymi wiele problemów oraz wymagających zaangażowania specjalistów. W 2016 roku z pomocy tut. Ośrodka z tej formy pomocy skorzystało 1.050 rodzin (o 38 rodzin mniej w stosunku do 2015 r.).

Same działania polegające na dystrybucji różnego rodzaju zasiłków bez równoczesnego świadczenia pracy socjalnej nie prowadzą do życiowego usamodzielnienia. Przynoszą efekt przeciwny do zamierzonego - wśród klientów pojawia się syndrom „wyuczoney bezradności” oraz bierne, a nawet roszczeniowe postawy wobec pracowników socjalnych, na których chcą przerzucić odpowiedzialność za swój los.

Tab.12 Formy działań podejmowanych w ramach pracy socjalnej.

L.p.	Formy pracy socjalnej	Liczba rodzin 2016
1.	Udzielanie wsparcia emocjonalnego członkom rodziny (oddziaływania terapeutyczne)	1012
2.	Motywowanie do poszukiwania zatrudnienia	658
3.	Udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych	197
4.	Współpraca z kuratorem sprawującym nadzór w rodzinie	107
5.	Motywowanie do kontynuowania leczenia	381
6.	Monitorowanie procesu leczenia	205
7.	Edukacja w zakresie problemu uzależnienia oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	177
8.	Motywowanie do utrzymywania abstynencji	167
9.	Edukacja oraz udzielanie poradnictwa w zakresie prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich	244
10.	Współpraca z pedagogami szkolnymi	129
11.	Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	178
12.	Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Mielcu	196
13.	Organizacja pomocy w formie żywności	959
14.	Pomoc w uzyskaniu poradnictwa psychologicznego	141
15.	Monitorowanie sytuacji w rodzinie	901
16.	Mobilizowanie do uczestnictwa w projekcie systemowym w celu aktywizacji społeczno-zawodowej	138
17.	Edukacja w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego	454
18.	Udzielanie pomocy w zakresie procedury ubiegania się o uzyskanie stopnia niepełnosprawności	102
19.	Współpraca z pracownikami socjalnymi z innych instytucji	95
20.	Współpraca z instytucjami na rzecz udzielenia pomocy i wsparcia rodzinie (PCPR, służba zdrowia, ZPO, Urząd Miejski, Straż Miejska, Starostwo Powiatowe, MZBM, OPiTU, Sąd Rejonowy, ngo)	297
21.	Nawiązywanie współpracy z dalszymi krewnymi w celu zorganizowania wsparcia rodziny	89
22.	Podejmowanie współpracy z środowiskiem sąsiedzkim	59
23.	Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w rodzinie	148
24.	Organizacja pomocy rzeczowej (odzież, obuwie, podręczniki szkolne)	101
25.	Pomoc w uzyskaniu pomocy medycznej	38
26.	Pomoc w uzyskaniu poradnictwa prawnego	125
27.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych	75
28.	Edukacja w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	523
29.	Praca na rzecz rozwijania umiejętności poszukiwania zatrudnienia	264
30.	Udzielenie pomocy w celu zapewnienia pobytu w placówce wsparcia (DPS, DDP, ZOL)	67
31.	Występowanie o pomoc materialną do organizacji charytatywnych	66

32.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego	61
33.	Współpraca z pracodawcami	35
34.	Podjęcie interwencji kryzysowej w rodzinie	83
35.	Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy w instytucjach	138
36.	Zabezpieczenie schronienia	41
37.	Współpraca z organizacjami (PKPS, CARITAS)	805
38.	Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną	32
39.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczenia rentowego/emerytalnego	33
40.	Udzielenie pomocy w zorganizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci	32
41.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu miejsca w przedszkolu dla dziecka	1
42.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych	21
43.	Aktywizacja społeczna / zawodowa	304
44.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych	56
45.	Edukacja w zakresie profilaktyki i higieny zdrowotnej	229
46.	Motywowanie do zmiany stylu życia, wzmacnianie zasobów własnych oraz umiejętności ich wykorzystywania	340
47.	Pomoc w zorganizowaniu bezpłatnych korepetycji dla dziecka	2
48.	Udzielenie pomocy w uzyskaniu lokalu mieszkalnego	13
49.	Udzielenie pomocy w celu integracji ze środowiskiem po opuszczeniu zakładu karnego	20
50.	Udzielenie pomocy w podjęciu zatrudnienia	33
51.	Udzielenie pomocy w nabyciu ubezpieczenia	23
52.	Organizacja czasu wolnego	155
53.	Współpraca z opiekunem prawnym	3
54.	Realizacja działań związanych ze zorganizowaniem pogrzebu	2
55.	Pomoc w załatwieniu pobytu w ŚDS	3

Zjawisko przemocy w rodzinie w 2016 r.

W roku 2016 działaniami MOPS w Mielcu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie objętych było **170** rodzin (o 4 rodziny mniej niż 2015 r.)

Tab.13 Skala przemocy w rodzinie oraz częstotliwość jej występowania.

Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie	Częstotliwość zdarzeń przemocowych w ww. rodzinach		
	1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
170	144	25	1

Tab.14 Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie.

Ogółem osoby poszkodowane	kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		osoby starsze*	osoby niepełno sprawne		osoby starsze*	osoby niepełno sprawne		do 13 r.ż.	od 14 do 18 lat	niepełno sprawne**
341	160	16	13	48	5	4	133	101	32	2

* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia.

**dzieci od 0 do 18 roku życia.

Tab.15 Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Małoletni*
171	20	151	0

*Osoba do 18 r. ż.

1. Liczba ogółem sporządzonych „Niebieskich Kart-A”: **158** (o 23 mniej niż w 2015 r.)

- w tym przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę:
 - a) policji - **115**
 - b) jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - **31**
 - c) gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - **3**
 - d) oświaty - **8**
 - e) ochrony zdrowia - **1**

2. Liczba prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”* - **3**

*Dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy całość postępowania prowadził zespół interdyscyplinarny i dla danej sprawy nie utworzono grupy roboczej.

- a) liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie, których ww. postępowanie dotyczyło: **2**
- b) liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, których ww. postępowanie dotyczyło: **1**

3. Liczba prowadzonych przez grupy robocze spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”: **67**

- a) liczba utworzonych w 2016 r. grup roboczych***121**

*liczba utworzonych w 2016 r. grup roboczych, a nie liczbę spotkań odbytych przez grupy robocze.

- b) liczba pracujących w 2016 r. grup roboczych** : **167**

** liczba grup roboczych utworzonych w 2016 r. oraz utworzonych w latach poprzednich i kontynuujących działania wobec konkretnych osób w 2016 r., a nie liczbę spotkań odbytych przez grupy robocze.

- c) liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie, których ww. postępowanie dotyczyło: **339**
- d) liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, których ww. postępowanie dotyczyło: **170**

4. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart-C” przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą: **145 - grupy robocze**

5. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart-D” przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą: **79 - grupy robocze, 1 - zespół interdyscyplinarny.**

6. Liczba zakończonych w 2016 r. spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty” na podstawie:

- a) § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: **115**
- b) § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”: **12**

Tab.16 Działania podejmowane wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
339	Interwencja w kryzysie
339	Monitoring sytuacji w rodzinie
36	Poradnictwo prawne
64	Poradnictwo psychologiczne
339	Udzielenie wsparcia emocjonalnego w realizacji działań na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie.
245	Poradnictwo socjalne
7	Organizowanie dostępu do pomocy medycznej
150	Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz wsparcia w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie
101	Udzielanie informacji o formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc
148	Udzielanie informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
163	Udzielenie informacji o możliwościach skorzystania ze schronienia w całodobowych specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
124	Poradnictwo rodzinne
76	Pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy specjalistycznej
53	Pomoc socjalna
1	Pomoc w uzyskaniu bezpiecznego schronienia dla osób dorosłych doświadczających przemocy w rodzinie
1	Zapewnienie bezpiecznego schronienia dla dzieci krzywdzonych
339	Współpraca z instytucjami (policja, sąd, PCPR, oświata, placówki służby zdrowia, GKRPA, organizacje pozarządowe, placówki pomocy społecznej)
120	Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych
71	Edukacja i poradnictwo w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich
163	Edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie
153	Wyjaśnianie działań wynikających z wszczęcia w rodzinie procedury „Niebieskie karty”
110	Edukowanie w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu
2	Pomoc w załatwieniu lokalu socjalnego
20	Pomoc w uzyskaniu dokumentów niezbędnych do przyznania pomocy finansowej
6	Pomoc w sporządzaniu pism urzędowych

Tab.17 Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
120	Przeprowadzenie rozmowy interwencyjnej (przekazanie informacji o konsekwencjach popełnianych czynów)
169	Współpraca z instytucjami (policja , sąd ,PCPR, oświata, placówki zdrowotne, GKRPA, organizacje pozarządowe, placówki pomocy społecznej, itp.)
112	Poradnictwo rodzinne
106	Przeprowadzenie rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków
108	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego
170	Udzielanie informacji o możliwościach skorzystania z różnych form specjalistycznej pomocy w lokalnych instytucjach
30	Pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy specjalistycznej
71	Podejmowanie współpracy z placówkami prowadzącymi leczenie odwykowe i terapię uzależnień
122	Udzielanie wsparcia emocjonalnego w realizacji działań na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie
106	Motywowanie do uczestnictwa w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych
120	Psychoedukacja w zakresie własnej odpowiedzialności za stosowane zachowania i czyny
120	Edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie
91	Nauka umiejętności rozwiązywania konfliktów bez krzywdzenia innych
120	Wyjaśnianie działań wynikających z wszczęcia w rodzinie procedury „ Niebieskie Karty”
85	Edukacja i poradnictwo w zakresie prawidłowego pełnienia roli rodzicielskiej
170	Monitorowanie zachowań sprawcy przemocy w rodzinie i podejmowanych przez niego działań
5	Eksmisja z lokalu
120	Przekazanie informacji o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie
14	Przygotowanie wniosku do sądu o wgląd w sytuację wychowawczą dzieci

Tab.18 Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie:

Liczba osób	Podjęte działania
7	Poradnictwo prawne
15	Poradnictwo pedagogiczne
16	Poradnictwo psychologiczne
21	Udzielanie informacji o możliwych działaniach formalno-prawnych na rzecz ochrony praw własnych osoby dotkniętej przemocą w rodzinie
23	Poinformowanie o konsekwencjach prawnych jakim podlega osoba stosująca przemoc w rodzinie
11	Motywowanie do składania zeznań
36	Edukowanie w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie
39	Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy oraz wsparcia, w tym o instytucjach świadczących pomoc na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie
30	Udzielanie informacji o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie

Tab.19 Liczba zgłoszeń:

Instytucja, do której przekazano zawiadomienie	Liczba zawiadomień dokonanych przez OPS	Liczba zawiadomień dokonanych przez zespół interdyscyplinarny, grupy robocze.
Policja	0	1
Prokuratura	6	21

V. REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH GMINIE

1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Szczegółową informację z realizacji zadań zleconych gminie przedstawia poniższa tabela.

Tab.20 Zasiłki i pomoc w naturze zadania rządowe zlecone gminom w 2016 r.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia ²⁾	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń ¹⁾ w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
0	1	2	3	4	5
RAZEM ³⁾	46	x	483.004	42	149
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	0	0	0	0	x
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	46	21.607	483.004	42	149
PRACA SOCJALNA	x	x	x	42	149

Usługi specjalistyczne

Tab.21 Specjalistyczne usługi opiekuńcze zlecone 2015 r.

Wykonawca usług	PKPS Mielec
Liczba osób objętych pomocą usługową	38
Cena 1 godz. w zł.	21,00 zł
Koszt pomocy usługowej w zł.	382.452 zł

Tab.22 Specjalistyczne usługi opiekuńcze zlecone 2016 r.

Wykonawca usług	PKPS Mielec
Liczba osób objętych pomocą usługową	46
Cena 1 godz. w zł.	23,00 zł
Koszt pomocy usługowej w zł.	483.004 zł

Liczba korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych w 2016 r. wzrosła o 8 osób, (świadczeń/godz. było 21.607. i wzrosły o 3.395 w porównaniu do 2015 r.).

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Od maja 2004 r. MOPS realizuje zadanie zlecone, związane z przyznawaniem i wypłacaniem:

- świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 z późn. zm.),
- od października 2008 r. realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.),

- od maja 2014 r. realizuje wypłaty zasiłków dla opiekunów zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 162 z późn. zm.),
- od stycznia 2016 r. realizuje wypłatę jednorazowej gminnej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka zgodnie z Uchwałą Nr XVI/148/2015 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości gminnej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Mielec, opublikowanej w Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego z dnia 13 stycznia 2016 r., poz. 148,
- od kwietnia 2016 r. realizuje wypłaty świadczenia wychowawczego zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.).

I. Świadczenia rodzinne wypłacone w 2016 r. obejmowały wypłatę:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:
 - a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka;
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka;
 - d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
 - e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania;
 - g) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny;
 - b) specjalny zasiłek opiekuńczy;
 - c) świadczenie pielęgnacyjne;
3. Zasiłek dla opiekuna.
4. Świadczenie rodzicielskie.
5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - ze środków gminnych.
7. Fundusz alimentacyjny.
8. Świadczenie wychowawcze.

Przyznana dotacja na 2016 r. na realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego przez Dział Świadczeń Rodzinnych wynosiła **15.959.699,00 zł**, a wykonanie wyniosło **15.954.517,46 zł** tj. **99,9%**.

Przyznana dotacja na 2016 r. na realizację zadań z zakresu świadczenia wychowawczego przez Dział Świadczeń Rodzinnych wynosiła **22.986.656,00 zł**, a wykonanie wyniosło **22.951.006,78 zł** tj. **99,8%**.

Przyznana dotacja na 2016 r. na zadania z zakresu jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka ze środków gminnych wynosiła **565.000,00 zł**, a wykonanie wyniosło **554.000,00 zł** tj. **98%**.

W okresie sprawozdawczym:

- liczba dzieci, na które wypłacany był zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego wyniosła **5.384** dzieci (4.485 w 2015 r.),
- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami pobierało **3.403** rodzin (2.747 w 2015 r.),
- fundusz alimentacyjny pobierało **236** rodzin,
- składki emerytalno-rentowe opłacono **237** osobom.

Tab. 23 Wydatki na świadczenia rodzinne.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	2	3	4
1.	Zasiłki rodzinne	2.866.564	26.056
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	1.393.309	10.578
2.1.	urodzenia dziecka	161.720	220
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	259.594	651
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	241.540	1.254
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	245.186	2.519
2.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	26.478	328
2.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	218.708	2.191
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	159.409	2.259
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	11.706	140
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6.800	64
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	4.906	76
2.7.	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	314.154	3.535
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w.2)	4.259.873	36.634
4.	Świadczenia opiekuńcze w tym:	6.925.374	25.433
4.1.	zasiłki pielęgnacyjne	3.436.839	22.463
4.2.	specjalne zasiłki opiekuńcze	228.749	448
4.3.	świadczenia pielęgnacyjne	3.259.786	2.522
5.	zasiłek dla opiekuna	277.636	536
6.	Razem (w.3 + w.4 + w. 5)	11.462.883	62.603
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	557.000	557
8.	Razem (w. 6 + w. 7)	12.019.883	63.160
9.	Świadczenie rodzicielskie	821.076	895
10.	Razem (w. 8 + w. 9)	12.840.959	64.055

Wydatki na świadczenia rodzinne nie są pomniejszone o świadczenia nienależnie pobrane.

Tab. 24 Wydatki na fundusz alimentacyjny.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	2	3	4
1.	Fundusz alimentacyjny	1.878.824	4.919

Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie są pomniejszone o świadczenia nienależnie pobrane.

Tab. 25 Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i koszty obsługi.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	852.113	2.884
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	122.832	1.366
3.	Razem składki:	974.945	4.250
4.	Koszty obsługi św. rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna	408.169	-

Tab. 26 Wydatki na świadczenie wychowawcze.

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	2	3	4
1.	Świadczenie wychowawcze	22.681.401,70	45.548

Wydatki na świadczenie wychowawcze nie są pomniejszone o świadczenia nienależnie pobrane.

VII. DODATKI MIESZKANIOWE, ENERGETYCZNE ORAZ POMOC MATERIALNA DLA CZUCZNIÓW

Tab. 27 Wydatki na dodatki mieszkaniowe.

Dodatek mieszkaniowy 2016			Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASOBY	Liczba wypłaconych dodatków	WYPŁACONE ŚRODKI	684	1.798
gminne	2.273	386.160,30 zł		
spółdzielcze	2.813	419.898,79 zł		
wspólnoty mieszkaniowe	745	114.664,43 zł		
prywatne	4	888,68 zł		
inne	-	-		
ogółem	5.835	921.612,20 zł		

Tab. 28 Wydatki na dodatki energetyczne.

Dodatek energetyczny 2016			Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Gospodarstwa	Liczba wypłaconych dodatków	WYPŁACONE ŚRODKI		
1- osobowe	1.251	14.031,19 zł	371	953
2 - 4 osób	1.409	21.938,56 zł		
Powyżej 5 osób	413	7.713,42 zł		
ogółem	3.073	43.683,17 zł		

Tab. 29 Wydatki na pomoc materialną dla uczniów.

Pomoc Materialna dla uczniów 2016			Liczba rodzin	Liczba uczniów w rodzinach
Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych świadczeń	WYPŁACONE ŚRODKI		
Liczba przyznanych stypendiów	167	94.943,47 zł	67	115
Liczba przyznanych zasiłków	11	5.740,00 zł	7	11
ogółem	178	100.683,47 zł		

VIII. OŚRODKI WSPARCIA

Pomoc instytucjonalna jest niezbędnym i znaczącym elementem systemu pomocy społecznej. Obejmuje ona usługi wykonywane przez wyspecjalizowane jednostki organizacyjne zapewniające kompleksową pomoc klientom (zaspakajanie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych, religijnych i edukacyjnych).

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej działały następujące jednostki organizacyjne:

1. Dom Dziennego Pobytu przy ul. Kocjana 15;
2. Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Biernackiego 4a;
3. Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul. Kocjana 15;

Skierowanie do powyższych placówek odbywało się na podstawie decyzji administracyjnej wydanej po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego oraz skierowania Dyrektora MOPS jako jednostki prowadzącej w przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu przy ulicy Biernackiego 4A jest ośrodkiem wsparcia dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi - osób przewlekle psychicznie chorych - Dom typu „A” i osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i umiarkowanym, a także osób z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne - Dom typu „B”.

Struktura schorzeń występujących u uczestników w naszym Domu przedstawiała się następująco: głównie osoby z depresją, schizofrenią, chorobą dwubiegunową związaną z afektywną manią i depresją (stany euforyczno-depresyjne), zaburzenia osobowości, pojedyncze przypadki autyzmu, upośledzenia umysłowe w różnych formach. Wszyscy uczestnicy pozostają także pod opieką lekarzy psychiatrów lub neurologów, a nasz ośrodek wspiera ich i uczy w postaci poniższych form naszej działalności potrzebnej do adaptacji do życia w środowisku społecznym i rodzinnym.

Działalność Domu finansowana jest w całości ze środków rządowych. Liczba miejsc dotowanych w 2016 roku wynosiła 43.

Kryteria pobytu w Domu określa ustawa o pomocy społecznej, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, regulamin organizacyjny, a w szczególności rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Osoby skierowane do naszego Domu w 2016 roku korzystały z wielu usług i form realizacji dostosowanych do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu w 2016 roku działał na podstawie Programu Działalności Domu i Roczego Planu Pracy zatwierdzonego przez jednostkę prowadzącą czyli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wydział Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego.

W Domu prowadzone są zajęcia w postaci treningów umiejętności społecznych w ramach zajęć zespołowych i indywidualnych z uczestnikami.

Do podstawowego zakresu usług świadczonych w Domu zaliczamy:

- Trening funkcjonowania w codziennym życiu:
 - w tym:
 - trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
 - trening nauki higieny,
 - trening kulinarny,
 - trening umiejętności praktycznych,
 - trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
- Trening umiejętności społecznych

- Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, instytucjach kultury.
- Trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.
- Poradnictwo psychologiczne.
- Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.
- Zapewnienie niezbędnej opieki.
- Terapię ruchową w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację.

Współpraca z podmiotami

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mielcu w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników współpracował w 2016 roku z wieloma podmiotami na wielu płaszczyznach.

Jako przewodni temat to: 20-lecie działalności naszej placówki. Zorganizowaliśmy uroczystość w Samorządowym Domu Kultury połączoną z wystawą naszych prac i poczęstunkiem. W ramach współpracy zaprosiliśmy władze wojewódzkie i władze miasta, przedstawiciele placówek i ośrodków z terenu miasta i zaprzyjaźnionych ŚDS-ów woj. podkarpackiego.

Istotne znaczenie miała współpraca z rodzinami, opiekunami i osobami bliskimi uczestników. Rodzice i opiekunowie często korzystali z indywidualnych rozmów i porad w ośrodku uzyskując fachową pomoc terapeutyczną i psychologiczną. W razie jakiegokolwiek problemu na bieżąco nawiązywaliśmy kontakt z rodzinami i opiekunami.

Utrzymywaliśmy częste kontakty z Poradnią Zdrowia Psychicznego poprzez pilnowanie wizyt lekarskich, wyjścia w razie potrzeby pracowników I-go kontaktu z uczestnikami na wizyty lekarskie i dbanie o systematyczne zażywanie leków. Poradnia Zdrowia Psychicznego była i jest bardzo ważną instytucją we współpracy, ponieważ kontakty te gwarantują poprawę leczenia, a zarazem funkcjonowania uczestników w ośrodku i poza nim.

Na spotkanie wielkanocne zaprosiliśmy osoby nam najbliższe w kontaktach zawodowych m.in. władze miasta, MOPS-u, księdza proboszcza i osoby nam najbliższe w codziennych kontaktach. Wspólne posiłki świąteczne przeplatane były koncertem przez nasz zespół muzyczny i były dla naszych uczestników dużym przeżyciem.

Nadal opieramy naszą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mielcu i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej na pomocy uczestnikom w załatwianiu i kompletowaniu dokumentów do decyzji kierujących, oraz przyznających pomoc finansową lub w formie obiadów.

Dzięki współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i ZUS-em uczestnicy otrzymali wsparcie przy kompletowaniu dokumentów i składaniu wniosku do orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W sferze kultury nasza współpraca trwa od lat z Samorządowym Centrum Kultury naszego miasta. Uczestnicy brali udział we wszystkich wystawach okolicznościowych.

Uczestnicy co tydzień w każdy czwartek korzystają z wyjść do Miejskiej Biblioteki Publicznej do czytelni i biblioteki w ramach biblioterapii.

Nadal współpracujemy z Nadleśnictwem Mielec co umożliwiło nam zorganizowanie wystawy naszych prac i fotografii o tematyce ekologiczno-edukacyjnej w Centrum Wystawienniczym Nadleśnictwa.

Integracja z innymi środowiskowymi domami samopomocy odbywała się poprzez wspólny udział w Przeglądzie Kolęd i Jasełek w Baranowie Sandomierskim, udział w Zabawie Karnawałowej w Woli Raniżowskiej. Kultywowaliśmy tradycje związane z Dniem Kobiet, Tłustym Czwartkiem, Walentynkami, „Andrzejkami” poprzez kontakty z innymi placówkami m.in. Woli Raniżowskiej, Baranowa Sandomierskiego.

DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu w Mielcu jest ośrodkiem wsparcia przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Do Domu uczęszcza około 45 osób. Dom Dziennego Pobytu zapewnia dzienny pobyt emerytom i rencistom skierowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielcu, które ze względu na wiek, sytuację materialną oraz pozycję społeczną, kwalifikują się do korzystania z tej formy pomocy. Dom czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7¹⁵ do 15¹⁵, zapewnia swoim podopiecznym zaspakajanie potrzeb kulturalno-oświatowych, terapię zajęciową, terapię ruchową oraz wyżywienie osobom zakwalifikowanym do korzystania z tej formy pomocy.

Dom przygotowuje również posiłki w ramach pomocy rządowej dla rodzin potrzebujących (ok. 18 osób).

W 2016 roku organizowaliśmy spotkania integracyjne wspólnie z zaprzyjaźnionymi Domami Dziennego Pobytu z Tarnobrzega, Rzeszowa, Dębicy i Ropczyc. Spotkania z w/w domami pozwalają nam na wspólne spędzenie czasu, nawiązanie przyjaźni oraz wymiany doświadczeń. W 2016 r. dom obchodził 24 rocznicę powstania.

W naszym Domu prowadzone są różne formy aktywizacji podopiecznych. Jedną z takich form jest terapia zajęciowa. Pensjonariusze chętnie korzystają z terapii, podczas której wykonywane są prace ze sznurka, styropianu, bibuły, skóry itp. Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia florystyczne, prace wykonywane techniką deкупаż,

wyplatanie z wikliny papierowej oraz robienie prostej biżuterii z koralików, filcu, origami i drucików.

Prace wykonywane w naszych pracowniach zdobią ściany naszego Domu, są również doskonałymi prezentami na różne okazje. Ponadto terapia zajęciowa działa uspokajająco i kieruje uwagę na wykonywaną pracę. Pozwala zapomnieć o chorobach i przykrych sprawach. Pensjonariusze wykonując prace podczas zajęć tworzą swoje kompozycje i dzięki temu czują się dowartościowani i spełnieni twórczo.

Kolejną formą aktywizacji jest terapia ruchowa. Uczestnicy chętnie biorą udział w zajęciach ruchowych oraz w prowadzonych zajęciach z tańca towarzyskiego.

Podopieczni bardzo chętnie korzystają z pracowni gastronomicznej w której przygotowują sobie drugie śniadania. Pensjonariuszki wykazują się swoimi zdolnościami kulinarnymi przygotowując ciasta, ciasteczka oraz inne smakołyki.

Dwa razy w tygodniu odbywają się zajęcia z muzykoterapii. Pensjonariusze bardzo chętnie biorą udział w próbach domowego chóru. Wykonywane są pieśni i piosenki biesiadne, które urozmaicają nasze spotkania.

Grupa teatralna, która działa przy naszym Domu przygotowuje i wystawia przedstawienia z okazji różnych uroczystości związanych z funkcjonowaniem Domu. Widzami są nie tylko pensjonariusze naszego Domu i domów zaprzyjaźnionych, ale również mieszkańcy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego „Przystań”, mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej oraz uczestnicy Klubu Seniora „Pogodna Jesień”.

Organizowane są również wieczorki poetyckie, na których podopieczni sami przedstawiają swoje ulubione wiersze, jak również mamy okazję wysłuchać poezji autorstwa uczestników naszego Domu.

Naszą placówkę często i bardzo chętnie odwiedzają przedszkolaki oraz młodzież. Czas, który spędzają u nas wypełniony jest radością i miłością.

Nasi pensjonariusze również odwiedzają przedszkolaków z przygotowaną niespodzianką z okazji Dnia Dziecka.

Nasz Dom współpracuje z Klubem Seniora „Pogodna Jesień”, którego spotkania odbywają się dwa razy w tygodniu w pomieszczeniach DDP. Duża liczba podopiecznych Domu uczestniczy w tych spotkaniach, jak i również „klubowicze” biorą udział w zajęciach organizowanych przez nasz Dom. Wspólnie spotykamy się przy różnych okazjach.

W 2017 r. zamierzamy nadal kontynuować i rozwijać w/w formy terapii. W/w działalność Domu można zobaczyć na stronie MOPS - DDP: www.mops.mielec.pl/ddp

Pamiętać należy, że osoby starsze są szczególnie wrażliwe na potrzebę dostrzegania ich indywidualności. Każdy człowiek ma jakieś wartości, których ukazanie i uaktywnienie jest najlepszym lekarstwem na przewyciężenie uczucia samotności, nudy i wyobcowania.

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mielcu jest placówką pobytu dziennego. Realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i ruchowej, które zmierzają do przygotowania niepełnosprawnych intelektualnie uczestników do w miarę możliwości samodzielnego, niezależnego, odpowiedzialnego i aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie. Uczestnikami warsztatu są osoby cechujące się niepełnosprawnością intelektualną, ruchową oraz innymi współistniejącymi dysfunkcjami. Posiadają one znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i zostały skierowane do Warsztatu Terapii Zajęciowej na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zadania stojące przed warsztatem jako placówką rehabilitacyjną realizowane są poprzez:

- usprawnianie ogólne,
- nabywanie, rozwijanie i utrwalanie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego,
- rozwijanie zaradności osobistej poprzez naukę dokonywania wyborów przy podejmowaniu różnych decyzji, rozwijanie umiejętności komunikowania się, planowania oraz decydowania o swoich sprawach,
- rozwijanie podstawowych oraz w miarę możliwości specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy,
- kształtowanie psychofizycznych umiejętności niezbędnych przy wykonywaniu czynności zawodowych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku zajęcia terapeutyczne odbywały się w jedenastu pracowniach tematycznych, a terapią objętych było 65 uczestników.

Zajęcia odbywały się w pracowniach mieszczących się w budynku przy ulicy Kocjana 15 (50 osób) oraz w budynku przy ulicy Pogodnej 2 (15 osób).

Aktualnie w warsztacie funkcjonuje 11 pracowni:

- komputerowa;
- rękodzieła artystycznego;
- stolarsko-tapicerska;
- krawiecko-dziwiarska;
- introligatorsko-papiernicza;
- gospodarstwa domowego;
- tkacka;
- plastyczna;
- przystosowania do życia codziennego;
- plastyczno-ogrodnicza;
- technik różnych

Wszyscy uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej objęci są rehabilitacją ruchową, która ma na celu głównie utrzymanie ich w miarę dobrej sprawności ogólnej, ruchowej i kondycyjnej.

Formą rehabilitacji społecznej prowadzącą do przystosowania uczestników do życia w społeczeństwie jest pomoc w załatwianiu prostych spraw urzędowych, udział w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych, uczestniczenie w spotkaniach integracyjnych z młodzieżą Zespołu Szkół Technicznych oraz udział w różnych imprezach okolicznościowych.

W okresie wakacyjnym uczestnicy biorą udział w wakacyjnej wymianie młodzieży pomiędzy warsztatem, a uczniami ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Homok na Węgrzech. Ponadto każdy uczestnik warsztatu korzysta z bieżącej pomocy psychologicznej.

Z rodzicami i opiekunami uczestników warsztatu organizowane są spotkania mające na celu omawianie i uzgadnianie jednolitych działań opiekuńczo-pedagogicznych. Rodzice mogą również korzystać z pomocy psychologa w rozwiązywaniu trudnych problemów.

IX. WSPÓŁPRACA MOPS Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej działa w zorganizowanej społeczności, w którym określone instytucje wkraczają w dziedzinę pomocy społecznej. MOPS w Mielcu ze szczególną aktywnością podszedł do współdziałania z organizacjami charytatywnymi, stowarzyszeniami i grupami samopomocowymi. Efektem tego jest uzupełnienie działań pomocowych w szczególności w zakresie usług.

MOPS w omawianym okresie sprawozdawczym aktywnie współdziałał z innymi organizacjami pozarządowymi - Świetlicą profilaktyczno-wychowawczą TPD, Stowarzyszeniem Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej i innymi partnerami co przyczyniło się niewątpliwie do obniżenia kosztów usług oraz dalszej skuteczności działań środowisk lokalnych. Mobilizacja przedstawicieli organizacji pozarządowych wpływa na rozwój działalności samopomocowej, co obniża koszty funkcjonowania pomocy społecznej i postawy roszczeniowe podopiecznych.

MOPS w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej udostępnia pomieszczenie magazynowe, które służy do przechowywania i wydawania żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej w ramach unijnego Programu PEAD. Przydział żywności dla osób potrzebujących jest ustalany według kryteriów określonych w ww. Programie i we współpracy z pracownikami MOPS.

Łącznie w 2016 roku z pomocy skorzystało 831 osób - mieszkańców Mielca i wydano żywność w ilości 24.642,40 kg w następującym asortymencie:

• szynka drobiowa	2.073,60 kg
• koncentrat pomidorowy	512,00 kg
• groszek z marchewką	1.200,00 kg
• powidło śliwkowe	936,00 kg
• fasola biała	2.400,00 kg
• herbatniki	1.020,00 kg
• gulasz wieprzowy	734,40 kg
• ryż biały	3.200,00 kg
• cukier	840,00 kg
• makaron jajeczny	2.240,00 kg
• mleko UHT	7.200,00 l
• filet z makreli	666,40 kg
• olej rzepakowy	1.620,00 l

X. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I FUNKCJONOWANIE MOPS

W strukturze organizacyjnej MOPS w przeliczeniu na pełne etaty*

zatrudnionych było w przeliczeniu na etaty: **112,48**

• Ośrodek Pomocy Społecznej		79,15
w tym: - Dział Świadczeń Rodzinnych	15,50	
- asystent rodziny	1,00	
• Środowiskowy Dom Samopomocy		10,00
• Dom Dziennego Pobytu		6,33
• Warsztat Terapii Zajęciowej		17,00

*Stan na 31.12.2016 r.

Koszty utrzymania tych jednostek oparte są na n/wym. źródłach finansowania.

- *Środowiskowy Dom Samopomocy* - środki rządowe
(średni koszt na 1 uczestnika 1.268 zł);
- *Warsztat Terapii Zajęciowej* - środki PFRON - 90% i środki powiatowe - 10%
(średni koszt na 1 uczestnika 1.481,17 zł);
- *Dom Dziennego Pobytu* - środki samorządowe
(średni koszt na 1 uczestnika 817 zł).

XI. WYDATKI BUDŻETOWE MOPS

Tab.26 Wydatki budżetowe MOPS w latach 2015 - 2016 r. oraz plan na 2017 r.

Wyszczególnienie	2015 r. zł	2016 r. zł	plan 2017 zł
(1) Środki UM	<i>wykonanie</i>	<i>wykonanie</i>	<i>Plan</i>
1. Placówki opiekuńczo - wychowawcze	146.801	151.506	190.000
2. Domy Pomocy Społecznej	1.078.770	1.489.515	1.700.000
3. Ośrodki wsparcia - DDP	436.622	429.941	543.583
4. Rodziny zastępcze	127.645	132.816	170.000
5. Wspieranie rodziny	39.077	39.151	64.750
6. Świadczenia rodzinne, w tym: - „mieleckie becikowe”	67.396	618.577	725.037
- podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych	-	554.000	650.000
	67.396	64.577	75.037
7. Składki zdrowotne	-	-	4.000
8. Zasiłki i pomoc w naturze	259.064	326.315	400.000
9. Dodatki mieszkaniowe	457.586	921.612	1.100.000
10. Zasiłki stałe	-	-	50.000
11. Ośrodki pomocy społecznej	3.165.903	3.674.539	4.068.477
	MOPS, Pogodna, KIS		
12. Pomoc materialna dla uczniów	11.230	20.137	22.200
13. Pozostała działalność /w tym dożywianie/	162.035	218.453	310.000
14. Ochotnicze straże pożarne	2.567	2.770	3.480
15. Gosp. Komunalna /ŚDS,WTZ/	-	1.291	-
Razem środki UM	5.954.696	8.026.623	9.351.527
(2) Środki UW	<i>wykonanie</i>	<i>wykonanie</i>	<i>Plan</i>
1. Ośrodki wsparcia - ŚDS	547.809	654.184	-
2. Wspieranie rodziny	15.033	18.000	-
3. Składki na ubezpiecz. zdrowotne	167.520	194.702	254.900
4. Zasiłki i pomoc w naturze	1.167.105	1.392.518	890.700
	okresowe, stałe		
5. Ośrodek Pomocy Społ. MOPS	602.798	447.134	365.480
6. Pomoc materialna dla uczniów	44.920	80.547	-
7. Dodatki energetyczne	9.774	44.557	12.300
8. Dożywianie	521.765	456.500	416.678
9. Świadczenia rodzinne oraz składki emerytalno-rentowe	13.725.609	15.954.517	16.178.300
10. Świadczenia wychowawcze - Rodzina 500+	-	22.951.007	28.710.000
11. Świadczenia „Za życiem”	-	-	12.360
11. Pozostała działalność /dod.100 zł i 200 zł do świadc. pielęgn./	7.004	-	-
Razem środki otrzymane z UW	16.809.337	42.193.666	46.840.718
WTZ w tym:	1.112.744	1.169.261	1.174.388
1. Środki PFRON	974.748	1.039.190	1.039.740
2. Środki Starostwa Powiatowego	108.498	115.570	115.770
3. Środki WTZ	29.498	14.501	18.878
OGÓŁEM: UM, UW, WTZ	23.876.777	51.389.550	57.366.633
EFS	222.526	-	-
Ogółem z EFS	24.099.303	51.389.550	57.366.633

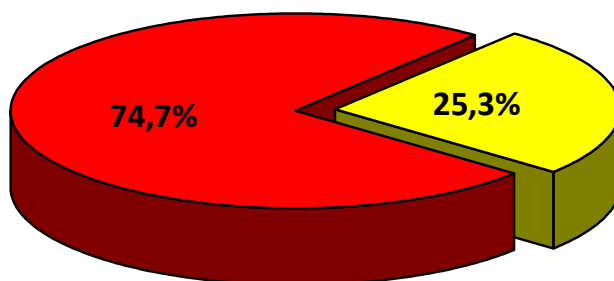
Wielkość środków finansowych ogółem wydatkowanych przez MOPS w 2016 r. w porównaniu z 2015 r. była większa o 27.290.247 zł tj. o 113% w związku z wypłatami przede wszystkim świadczeń wychowawczych 500+, a także jednorazowych zapomóg

z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń rodzicielskich, dodatków mieszkaniowych, energetycznych, pomocy materialnej dla uczniów, a także z tytułu zwiększonych kosztów administracyjnych związanych z obsługą ww. Planowane na 2017 r. środki są większe od 2016 r. o 5.977.083 zł tj. o 11,6% na co ma wpływ przede wszystkim wypłata świadczeń wychowawczych 500+.

BUDŻET MOPS W LATACH 2015 - 2016 i PLAN 2017 r.

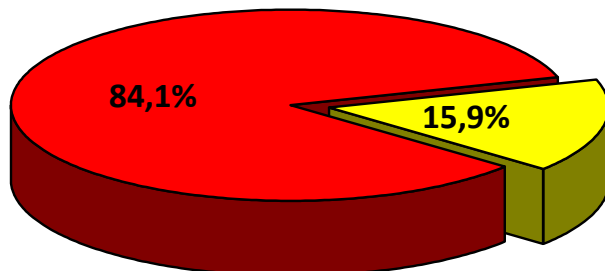
Rok 2015

■ Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego (EFS, PFRON) ■ Środki samorządowe (UM, WTZ, Star. Pow.)

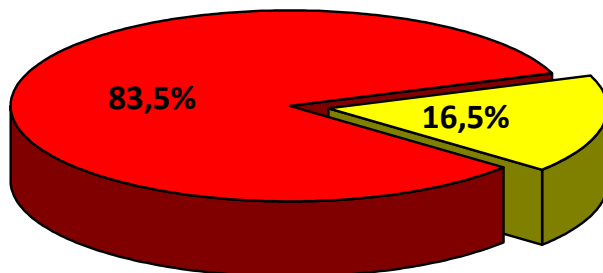
Rok 2016

■ Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego (PFRON) ■ Środki samorządowe (UM, WTZ, Star. Pow.)

Rok 2017 - plan

■ Dotacja z Urzędu Wojewódzkiego (PFRON) ■ Środki samorządowe (UM, WTZ, Star. Pow.)

**DZIAŁANIA ZREALIZOWANE W 2016 ROKU
W RAMACH „STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA MIASTA MIELCA NA LATA 2014-2021”**

**ZAPOBIEGANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB I RODZIN DOTKNIĘTYCH
PROBLEMEM UBÓSTWA**

Cel strategiczny I. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin dotkniętych problemem ubóstwa.	
1.1.Cel operacyjny 1. Podjęcie działań łagodzących skutki ubóstwa.	
1.1.1.Działanie 2. Świadczenie pomocy finansowej.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) pomoc finansowa (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej)	- liczba rodzin objętych pomocą finansową: 534 - liczba osób w rodzinach objętych pomocą finansową: 1113 - liczba usamodzielnionych klientów pomocy społecznej: 156
2) przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych	- liczba rodzin otrzymujących św. rodzinne: 2822 - liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny: 5384 w tym: - na 1 dziecko: 398 - na 2 dzieci: 470 - na 3 dzieci: 177 - na 4 i więcej dzieci: 48 - liczba dzieci objętych św. rodzinnymi: 5384 - liczba rodzin pobierających św. rodzicielskie: 130 - liczba dzieci, którym przyznano św. rodzicielskie: 132 - liczba rodzin pobierających św. wychowawcze: 4065 - liczba dzieci uprawnionych do świadczenia wychowawczego: 5393 - liczba rodzin, którym przyznano jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka ze środków gminnych: 547 - liczba dzieci, którym przyznano zapomogę z tytułu urodzenia dziecka ze środków gminnych: 554
3) przyznawanie i wypłata świadczeń na dożywianie	- liczba rodzin objętych św. na dożywianie: 386 - liczba osób w rodzinach objętych świadczeniem na dożywianie: 943
4) przyznawanie i wypłata dodatków energetycznych	- liczba rodzin, które skorzystały z dodatku energetycznego: 371 - liczba osób, które skorzystały z dodatku energetycznego: 953
5) przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych	- liczba rodzin, które skorzystały z dodatku Mieszkaniowego: 684 - liczba osób, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 1798
6) przyznawanie i wypłata pomocy materialnej dla uczniów	- liczba rodzin, które skorzystały ze stypendium: 67 - liczba uczniów, którzy skorzystali ze stypendium: 115 - liczba rodzin, które skorzystały z zasiłku szkolnego: 7 - liczba uczniów, którzy skorzystali z zasiłku szkolnego: 11

1.1.2. Działanie 3. Świadczenie pomocy w naturze.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych	- liczba rodzin korzystających z dożywiania dzieci: 170 - liczba dzieci objętych dożywianiem: 332
2) świadczenie usług opiekuńczych	- liczba osób korzystających ze świadczenia w formie usług opiekuńczych: 40
3) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych	- liczba osób korzystających ze świadczenia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych: 44 w tym dzieci: 38
4) pomoc rzeczowa w formie produktów żywnościowych	- liczba rodzin objętych pomocą rzeczową w formie produktów żywnościowych: 406 - liczba osób w rodzinach objętych pomocą rzeczową w formie produktów żywnościowych: 831
5) rozdysponowanie żywności z Programu Pomocy Żywnościowej Unii Europejskiej FEAD	- liczba rodzin, które otrzymały żywność: 406 - liczba osób w rodzinach, które otrzymały żywność: 831
1.2.3. Działanie 3. Opracowanie Programu Aktywności Lokalnej. Wdrażanie aktywnych form wychodzenia z ubóstwa.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) praca socjalno-mobilizacyjna do aktywnego poszukiwania zatrudnienia	- liczba osób objętych pracą socjalną w kierunku motywowania do aktywnego poszukiwania zatrudnienia: 333 - liczba osób objętych instrumentami aktywizacji społecznej i zawodowej: 30 - liczba uczestników Klubu Integracji Społecznej objętych pracą socjalną w kierunku motywowania do aktywnego poszukiwania zatrudnienia: 17 - liczba uczestników KIS objętych instrumentami aktywizacji społecznej i zawodowej: 44
2) zatrudnienie w ramach staży	- liczba osób korzystających ze staży: 0
3) realizacja projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego	- liczba osób uczestniczących w projekcie z EFS: 0
4) zawieranie kontraktów socjalnych	- liczba uczestników projektu z EFS objętych kontraktem socjalnym: 0 - liczba uczestników KIS objętych kontraktem Socjalnym: 12
5) opracowanie indywidualnego planu pomocy	- liczba osób objętych indyw. planem pomocy: 44
6) realizacja kursów zawodowych	- liczba osób, które ukończyły kurs zawodowy: 0
7) opracowanie Programu Aktywności Lokalnej	- liczba opracowanych programów aktywności lokalnej: 0

PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU ORAZ POMOC NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH

Cel strategiczny II. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz pomoc na rzecz osób bezrobotnych.	
2.1. Cel operacyjny 1. System wsparcia na rzecz osób bezrobotnych.	
2.1.1. Działanie 2. Poradnictwo dla osób poszukujących pracy oraz promowanie aktywnych form wychodzenia z bezrobocia.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) stosowanie kontraktu socjalnego w pracy z klientem	- liczba osób bezrobotnych objętych kontraktem socjalnym: 40
2) działania z zakresu pracy socjalnej	- liczba rodzin z problemem bezrobocia objętych pracą socjalną: 289 - liczba osób w rodzinach z problemem bezrobocia objętych pracą socjalną: 476
3) poradnictwo (pedagogiczne, psychologiczne, socjalne)	- liczba rodzin z problemem bezrobocia objętych poradnictwem: 289 (psychologiczne - 34 ; prawne - 35 ; pedagogiczne - 8) - liczba osób w rodzinach z problemem bezrobocia objętych poradnictwem: 476 (psychologiczne - 96 ; prawne - 119 ; pedagogiczne - 27)
4) doradztwo zawodowe	- liczba osób bezrobotnych objętych doradztwem zawodowym: 0 - liczba godzin zrealizowanego doradztwa zawodowego: 0
5) mobilizacja do aktywnego poszukiwania zatrudnienia	- liczba osób niepracujących mobilizowanych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia: 270
6) kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia np. uczenie prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami oraz planowania najbliższej przyszłości własnej rodziny)	- liczba osób bezrobotnych objętych działaniami edukacyjnymi (m.in. uczenie prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami oraz planowania najbliższej przyszłości własnej rodziny): 191
7) promocja przedsiębiorczości wśród bezrobotnych	- liczba osób bezrobotnych objętych działaniem: 0
2.1.2. Działanie 3. Opracowanie Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Budowanie sieci współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na terenie gminy i powiatu w celu rozwiązywania problemu bezrobocia.	
Metody działania	Wskaźniki realizacji działania
1) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu udziału klientów w aktywnych programach przeciwdziałania bezrobociu typu kursy zawodowe, szkolenia, staże dla absolwentów	- liczba osób bezrobotnych, na rzecz których podejmowano współpracę z urzędem pracy: 30
2) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Urzędem Miejskim w celu zwiększenia udziału klientów w organizowanych pracach interwencyjnych i robotach publicznych, pracach społecznie użytecznych	- liczba osób bezrobotnych zaktywizowanych poprzez zatrudnienie w ramach organizowanych prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych: 0

1) promowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej	Formy promowania podmiotów ekonomii społecznej: - przedstawianie idei przedsiębiorczości społecznej oraz tzw. „dobrych praktyk” w tym obszarze uczestniczkom grupy samokształceniowej „Handmade”
2.2.2. Działanie 2. Objęcie pomocą rzeczową rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.	
Metody działania	Wskaźniki realizacji działania
1) dożywianie	- liczba rodzin z problemem bezrobocia objętych dożywianiem: 183 - liczba osób w rodzinach z problemem bezrobocia objętych dożywianiem: 426
2) wydawanie żywności i/lub odzieży	- liczba osób bezrobotnych, które otrzymały żywność i/lub odzież: 307

**WSPARCIE RODZINY W REALIZACJI FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH,
SZCZEGÓLNIE W RODZINACH DYSFUNKCYJNYCH, WIELODZIETNYCH I NIEPEŁNYCH
WYMAGAJACYCH POMOCY W ROZWIĄZYWANIU TRUDNOŚCI RZUTUJĄCYCH NA ROZWÓJ
DZIECI I MŁODZIEŻY**

Cel strategiczny III. Wsparcie rodziny w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie w rodzinach dysfunkcyjnych, wielodzietnych i niepełnych, wymagających pomocy w rozwiązywaniu trudności rzutujących na rozwój dzieci i młodzieży	
3.1.Cel operacyjny 1. Wsparcie dziecka i rodziny, w tym dysfunkcyjnej.	
3.1.1. Działanie 1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) diagnoza deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci	- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w których realizowano pracę socjalną: 71 - liczba dzieci w rodzinach z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną: 137
2) diagnoza sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w których diagnozowano sytuację dziecka: 46 - liczba dzieci objętych diagnozą: 86
3) pomoc rodzicom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin z problemami opiek.-wychowawczymi, objętych działaniami pomocowymi: 71 - liczba dzieci w rodzinach z problemami opiek.-wych. objętych działaniami pomocowymi: 137
4) współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi (psychologiem i pedagogiem szkolnym) w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży.	- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w odniesieniu do których podejmowano współpracę placówkami oświatowymi: 58 - liczba dzieci w rodzinach z problemami opiek.-wych., w odniesieniu do których podejmowano współpracę: 107 - liczba podejmowanych przez pracowników MOPS kontaktów w ramach współpracy z placówkami oświatowymi: 300

5) wsparcie asystenta rodzinnego	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodzinnego: 21 - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodzinnego: 40
6) ponoszenie odpłatności za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które ponoszono odpłatność: 34
7) ponoszenie odpłatności za dzieci umieszczone w placówkach opiek.-wych.	- liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, za które ponoszono odpłatność: 10
8) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wych. w odniesieniu do których podejmowano współpracę: 21 - liczba dzieci w rodzinach z problemami opiek.-wych., w odniesieniu do których podejmowano współpracę: 40 - liczba podejmowanych przez MOPS kontaktów z koordynatorem pieczy zastępczej: 5
9) realizacja programów zajęć edukacyjnych dla rodziców, rozwijających kompetencje rodzicielskie	- liczba programów: 2 - liczba uczestników zajęć: 18 - liczba godzin zrealizowanych zajęć: 20h

STWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, DŁUGOTRWALE LUB CIĘŻKO CHORYCH, ZAPEWNIAJĄCEGO IM WŁAŚCIWĄ OPIEKĘ

Cel strategiczny IV. Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych, zapewniającego im właściwą opiekę.	
4.1.Cel operacyjny 1. Poprawa warunków materialno-bytowych osób niepełnosprawnych długotrwale lub ciężko chorych oraz ich rodzin.	
4.1.1. Działanie 2. Świadczenie pomocy finansowej.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności lub długotrwałej choroby korzystających ze świadczeń pieniężnych: 269 - liczba osób w rodzinach z problemem niepełnospr. lub długotrwałej choroby korzystających ze świadczeń pieniężnych: 419
2) wypłata świadczeń rodzinnych	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności dziecka, pobierających zasiłek rodzinny z dodatkiem z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 196 - liczba dzieci z problemem niepełnosprawności pobierających zasiłek rodzinny z dodatkiem z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka: 205
3) wypłata zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń opiekuńczych	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności pobierających zasiłki pielęgnacyjne: 2009 - liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze: 330 w tym: - liczba osób pobierających świadcz. pielęgnacyjne: 231 - liczba osób pobierających specj. zasiłek opiek.: 50 - liczba osób pobierających zasiłek dla opiekuna: 49

4.2. Cel operacyjny 2. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz długotrwale lub ciężko chorych w środowisku lokalnym.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) praca socjalna - wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności oraz długotrwałej choroby, wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności lub/i długotrwałej choroby objętych pracą socjalną: 303 - liczba osób niepełnosprawnych lub/i długotrwale chorych w rodzinach objętych pracą socjalną: 395
2) poradnictwo i pomoc w załatwianiu formalności związanych z ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności i/lub zasadami wsparcia ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności lub/i długotrwałej choroby objętych poradnictwem: 146 - liczba rodzin z problemem niepełnosprawności lub/i długotrwałej choroby objętych poradnictwem w ramach ŚDS: 48 - liczba osób niepełnosprawnych lub/i długotrwale chorych objętych poradnictwem: 202 - liczba osób niepełnosprawnych lub/i długotrwale chorych objętych poradnictwem w ramach ŚDS: 48
3) zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w środowisku lokalnym	- liczba rodzin z problemem niepełnosprawności lub/i długotrwałej choroby korzystających z usług opiekuńczych: 77 - liczba osób niepełnosprawnych lub/i długotrwale chorych korzystających z usług opiekuńczych: 81
4) uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych	- liczba imprez/spotkań integracyjnych: 2 (WTZ); 32 (ŚDS) - liczba wydanych ulotek eduk.-informacyjnych: 200 szt. (ŚDS) - liczba uczestników imprez/spotkań integracyjnych: 125 (WTZ); 978 (ŚDS) - liczba artykułów w lokalnych mediach: 2 (WTZ); 19 (ŚDS) - liczba zrealizowanych akcji/kampanii: 4 (ŚDS)
5) wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych	- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem: 65 (WTZ); 48 (ŚDS)
6) kierowanie i ponoszenie odpłatności za osoby umieszczone w domach pomocy społecznej	- liczba osób skierowanych do domów pomocy społecznej: 29 - liczba osób objętych dopłatą za pobyt w domu pomocy społecznej: 57
7) organizacja czasu wolnego osób niepełnosprawnych	- liczba osób niepełnosprawnych objętych działaniem: 48 Formy organizowania czasu wolnego: <ul style="list-style-type: none"> • trening umiejętności spędzania czasu wolnego • gry edukacyjne i logiczne, kącki tematyczne • oglądanie filmów tematycznych, gry sportowe • wycieczki rowerowe • gra w siatkówkę na hali MOSiR • biblioterapia (wyjścia do biblioteki i czytelnii) • spacer „na siłownię na świeżym powietrzu” • wyjścia na wystawy, imprezy okolicznościowe • udział w przeglądach twórczości • wycieczki

4.2.2. Działanie 2. Likwidowanie barier społecznych, psychologicznych i fizycznych dyskryminujących osoby niepełnosprawne.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) zapobieganie osamotnieniu i izolacji poprzez umożliwienie udziału w życiu kulturalno-społecznym	- liczba osób niepełnosprawnych (uczestników KIS) objętych działaniami umożliwiającymi udział w życiu kult.-społecznym: 4 - liczba osób niepełnosprawnych objętych działaniami umożliwiającymi udział w życiu kult.-społecznym: 65 (WTZ), 48 (ŚDS) - łączna liczba osób uczestniczących w realizowanych działaniach (osoby niepełnosprawne + osoby z otoczenia społecznego): 978 (ŚDS)
2) zwiększanie wiedzy społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych lub/i długotrwale chorych	- liczba wydanych ulotek eduk.-informacyjnych: 200 szt. (WTZ) - liczba imprez/spotkań integracyjnych: 2 (WTZ), 32 (ŚDS) - liczba uczestników imprez/spotkań integracyjnych: 978 (ŚDS); 125 (WTZ) - liczba artykułów w lokalnych mediach: 19 (ŚDS); 2 (WTZ) - liczba zrealizowanych akcji/kampanii: 4 (ŚDS)
3) współpraca z istniejącymi placówkami zajmującymi się wspieraniem osób niepełnosprawnych i przewlekłe psychicznie chorych na terenie Gminy.	- liczba rodzin w odniesieniu do których podejmowano współpracę: 68 - liczba podejmowanych kontaktów z placówkami zajmującymi się wspieraniem osób niepełnosprawnych i /lub przewlekłe psychicznie chorych: 148

**TWORZENIE GMINNEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA ALKOHOLIZMOWI,
PRZEMOCY W RODZINIE I NARKOMANII**

Cel strategiczny V. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania alkoholizmowi, przemocy w rodzinie i narkomanii.	
5.1. Cel operacyjny 1. Organizowanie wsparcia na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym oraz przemocy w rodzinie.	
5.1.1.Działanie 1. Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych i/lub przemocy w rodzinie;	- liczba rodzin objętych działaniami pracowników MOPS w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 167 - liczba osób w rodzinach objętych działaniami pracowników MOPS w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 589 - liczba osób nadużywających alkoholu objętych działaniami: 116
2) podejmowanie działań interwencyjnych, których celem jest uniemożliwienie dalszego krzywdzenia dziecka lub innych członków rodziny, informowanie pokrzywdzonych o przysługujących im prawach oraz możliwościach korzystania z pomocy i	- liczba rodzin objętych działaniami interwencyjnymi: 167 - liczba dzieci w rodzinach objętych działaniami interwencyjnymi: 133 - liczba rodzin, którym udzielono informacji: 167 - liczba rodzin objętych rejestrem: 121 - liczba prowadzonych teczek rodzin w ramach procedury

wsparcia ze strony wyspecjalizowanych instytucji, rejestracja środków i przebiegu wydarzeń oraz podjętych czynności, stały kontakt z zagrożoną rodziną, rozpoznawanie skali zjawiska i zagrożeń w rodzinie, motywowanie ofiar przemocy do żądania ochrony swoich praw i szukania pomocy	<p>„Niebieskie Karty”: 167</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba monitorowanych rodzin: 167 - liczba diagnozowanych środowisk: 121 - liczba osób doznających przemocy w rodzinie objętych działaniami pomocowymi w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 339 - liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych działaniami interwencyjnymi w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 170 - liczba osób, którym przekazano materiały edukacyjne i ulotki informacyjne: 121
3) rozszerzanie działań terapeutyczno-leczniczych, których celem jest minimalizowanie i usuwanie doznanych urazów i krzywd	- liczba osób objętych wsparciem terapeutyczno-psychologicznym: 106
4) wsparcie prawne, psychologiczne, pedagogiczne dla osób współuzależnionych	- liczba osób współuzależnionych objętych wsparciem: <ul style="list-style-type: none"> prawnym - 22 psychologicznym - 12 pedagogicznym - 18
5) realizacja Procedury Niebieskiej Karty;	- liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”: 170
6) organizacja wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	- liczba osób doznających przemocy w rodzinie objętych wsparciem: 341 - liczba osób w rodzinach objętych wsparciem: 640
7) organizacja działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.	- liczba osób stosujących przemoc, wobec których podejmowano działania interwencyjne: 171

STWORZENIE SPRAWNEGO SYSTEMU POMOCY NA RZECZ DZIECI I RODZIN DOTKNIĘTYCH SIEROCTWEM, ZARÓWNO NATURALNYM, JAK I SPOŁECZNYM

Cel strategiczny VI. Stworzenie sprawnego systemu pomocy na rzecz dzieci i rodzin dotkniętych problemem sieroctwa.	
6.1.Cel operacyjny 1. System wsparcia na rzecz dzieci i rodzin dotkniętych problemem sieroctwa	
6.1.1.Działanie 1. Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej	- liczba rodzin dotkniętych problemem sieroctwa, korzystających ze świadczeń pieniężnych: 82 - liczba osób w rodzinach dotkniętych problemem sieroctwa korzystających ze świadczeń pieniężnych: 257
2) przyznawanie i wypłata obowiązkowych świadczeń rodzinnych	- liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny z dodatkiem z tyt. samotnego wychowywania dziecka: 100 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, w których ojciec dzieci nie żyje: 67 • liczba rodzin, w których ojciec dziecka jest nieznanymi: 32 • liczba rodzin, w których powództwo o ustalenie alimentów zostało oddalone: 1 - liczba dzieci pobierających zasiłek rodzinny z dodatkiem z tyt. samotnego wychowywania dziecka: 115

	<p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci, których ojciec nie żyje: 77 • liczba dzieci, których ojciec jest nieznan: 37 • liczba dzieci, w rodzinie, w której powództwo o alimenty zostało oddalone: 1 <p>- liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 236</p> <p>- liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego: 403</p> <p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wychowywanych przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą zobowiązaną do alimentacji wobec osoby uprawnionej: 88 • liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wychowywanych przez osobę pozostającą w związku małżeńskim z osobą niezobowiązaną do alimentacji wobec osoby uprawnionej: 35 • liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wychowywanych przez rodzica niepozostającego w związku małżeńskim: 268 • liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wychowywanych przez rodziców niepozostających w związku małżeńskim: 9 • liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego na siebie: 3
3) zapewnienie podstawowego wyposażenia do szkoły w celu wyrównywania szans edukacyjnych	<p>- liczba rodzin niepełnych pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz dodatkiem z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: 67</p> <p>- liczba dzieci w rodzinach niepełnych, pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu samotnego wychowywania dziecka oraz dodatkiem z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: 107</p>
4) zapewnienie ciepłego posiłku w szkole	<p>- liczba dzieci z rodzin niepełnych lub/i dotkniętych problemem sieroctwa korzystających z ciepłego posiłku w szkole: 84</p>
5) dofinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	<p>- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, których pobyt socjeto dofinansowaniem: 34</p>
6.1.1.2. Działanie 2. Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem dotkniętym problemem sieroctwa.	
1) szkolenia dla pracowników socjalnych na temat: pracy z rodziną; pracy w systemie rodzinnej pieczy zastępczej; wczesnego rozpoznawania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny czy zaznajamiania ze sposobami pracy z rodziną zastępczą.	<p>- liczba odbytych szkoleń: 12</p> <p>- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach: 28</p>

**ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ŻYCIOWEJ LUDZI STARSZYCH POPRZEZ POMOC
W ŁAGODZENIU TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z WIEKU I STWORZENIE MOŻLIWOŚCI
UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNYM**

Cel strategiczny VII. Zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym.	
7.1. Poprawa jakości życia ludzi starszych. Wspieranie aktywności tych osób i ich rodzin.	
7.1.1. Działanie 1. Stworzenie optymalnych warunków do godnego starzenia się i aktywizacji osób w podeszłym wieku.	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) zapewnienie warunków zaspokajania potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych	- liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających ze świadczeń pieniężnych: 35 - liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pracy socjalnej (wsparcie, poradnictwo): 189 - liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych ubezpieczeniem zdrowotnym przez MOPS: 12 - liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z posiłków: 10
2) poprawa jakości i ilości świadczonych usług - rozszerzenie usług opiekuńczych o usługi specjalistyczne	- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych usługami: 3
3) poradnictwo specjalistyczne	- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych poradnictwem: 23 (psychologiczne - 4, prawne -19)
1) kierowanie i pokrywanie kosztów związanych z pobytem w Domu Pomocy Społecznej	- liczba osób skierowanych do Domu Pomocy Społecznej: 29 - liczba osób, których koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej został dofinansowany: 57

ORGANIZACJA WSPARCIA OSÓB BEZDOMNYCH I ZAGROŻONYCH BEZDOMNOŚCIĄ

Cel strategiczny VIII. Organizacja wsparcia osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.	
8.1. Zapobieganie bezdomności.	
8.1.1. Działanie 1. Przeciwdziałanie postawianiu zagrożenia wśród osób i rodzin utraty lokali mieszkalnych	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) przyznawanie i wypłata dodatków energetycznych	- liczba rodzin które skorzystały z dodatku energetycznego: 731 - liczba osób, które skorzystały z dodatku energetycznego: 953
2) przyznawanie i wypłata dodatków mieszkaniowych	- liczba rodzin, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 684 - liczba osób, które skorzystały z dodatku mieszkaniowego: 1798
8.1.2. Działanie 2. Wsparcie osób bezdomnych.	
1) umieszczenie w schronisku lub noclegowni	- liczba osób bezdomnych skierowanych do schroniska/noclegowni: 18 - liczba osób bezdomnych, którym dofinansowano pobyt w schronisku/noclegowni: 12

2) zapewnienie osobom bezdomnym warunków zaspokajania potrzeb bytowych	- liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy finansowej: 31 - liczba osób bezdomnych, którym zapewniono posiłki: 6 - liczba osób bezdomnych objętych pomocą rzeczową (przekazanie odzieży, produktów żywnościowych): 5 - liczba osób bezdomnych objętych wsparciem i poradnictwem: 34 - liczba osób bezdomnych, którym pokryto koszty ubezpieczenia zdrowotnego: 3 - liczba osób bezdomnych objętych kontraktem socj.: 13 - liczba osób bezdomnych objętych pracą socjalną: 34 - liczba osób bezdomnych, którym udało się wyjść z bezdomności: 7
--	--

PODWYŻSZANIE JAKOŚCI PRACY KADRY POMOCY SPOŁECZNEJ

Cel strategiczny IX. Podwyższanie jakości pracy kadry pomocy społecznej.	
9.1. Poprawa kwalifikacji, organizacji i jakości pracy.	
9.1.1. Działanie 1. Przeciwdziałanie postawianiu zagrożenia wśród osób i rodzin utraty lokali mieszkalnych	
Metody realizacji działania	Wskaźniki realizacji działania
1) kształcenie permanentne (studia, studia podyplomowe, kursy, szkolenia, konferencje, wizyty studyjne, itp.)	- liczba pracowników MOPS w Mielcu podnoszących kwalifikacje: 44

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW MOPS W RAMACH PROJEKTÓW SOCJALNYCH W ROKU 2016

I. Projekt „Otwarte Drzwi”.

W miesiącu lutym 2016r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mielcu zrealizowano akcję informacyjną „Otwarte Drzwi” w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw.

Projekt był realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Mielcu. Adresatami byli mieszkańcy miasta Mielca, w tym:

- osoby doświadczające przemocy domowej,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- osoby posiadające wiedzę o przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- wszystkie zainteresowanych mieszkańców Mielca.

W ramach popołudniowych konsultacji (w których brali udział również dzielnicowi) wszystkim zgłaszającym się mieszkańcom były udzielane kompleksowe informacje w zakresie, m.in.: procedury „Niebieskie Karty”, karnych konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie, praw przysługujących osobom doświadczającym przemocy domowej oraz sposobów ich egzekwowania, możliwości uzyskania różnych form specjalistycznej pomocy w lokalnych instytucjach oraz możliwości działań, jakie w konkretnym przypadku można podjąć w celu zatrzymania przemocy w rodzinie. W projekcie uczestniczyło 12 konsultantów.

Akcja została nagłośniona w lokalnych instytucjach oraz lokalnych mediach (wywiad prasowy, audycja radiowa, informacje na stronach internetowych lokalnych instytucji oraz w lokalnych portalach).

II. Zajęcia warsztatowe „Zawsze wspólnie - jak pomóc dzieciom przejść przez proces rozstania rodziców”.

W miesiącach maju i czerwcu 2016r. po raz drugi przeprowadzono warsztaty skierowane do rodziców będących w trakcie procesów rozwodowych, separacyjnych lub przeżywający rozpad związków nieformalnych.

Celem warsztatów było zwiększenie poziomu świadomości rodziców w zakresie wpływu ich postępowania (w okresie rozstania) na rozwój dziecka, nabycie umiejętności prawidłowej komunikacji z dzieckiem w sytuacji rozstania, nabycie umiejętności polubownego rozwiązywania sporów rodzicielskich dotyczących procesu wychowawczego oraz kontaktów z dzieckiem w sytuacji rozstania, pogłębienie wiedzy rodziców na temat specyficznych potrzeb dziecka w sytuacji kryzysowej oraz zwiększenie świadomości prawnej rodziców.

Warsztaty przeprowadzono w ramach 4 spotkań - czas trwania każdego spotkania - 2 godziny. Zajęcia prowadzili: psycholog, starszy pracownik socjalny i konsultant prawny. W warsztatach wzięło udział 7 osób (6 kobiet i 1 mężczyzna).

III. Realizacja kampanii: „RODZINA W CENTRUM - INSTYTUCJONALNE WSPARCIE RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ MIELEC”.

Cele kampanii:

- zwiększenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat oferty specjalistycznej pomocy, z jakiej mogą skorzystać rodziny potrzebujące pomocy,
- informowanie oraz edukacja ukierunkowana na całą społeczność lokalną poprzez organizowanie szerokiej sieci informacyjnej wśród instytucji pierwszego kontaktu,
- edukacja mieszkańców w zakresie przysługujących im uprawnień i dostępnych usług i zachęcanie do skorzystania z dostępnej pomocy specjalistycznej.

Adresatami kampanii byli: mieszkańcy Mielca, przedstawiciele samorządu, kadra placówek oświatowych, funkcjonariusze policji, przedstawiciele placówek ochrony zdrowia - w tym lekarze rodzinni, pracownicy lokalnych instytucji realizujących zadania w obszarze polityki społecznej, księża z mieleckich parafii, organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta Mielca.

W ramach kampanii zrealizowano następujące działania:

1. Opracowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, dotyczących form specjalistycznej pomocy, z której mogą korzystać rodziny doświadczające różnych trudności (np. z powodu sytuacji kryzysowej w rodzinie, trudności opiekuńczo-wychowawczych, konfliktów małżeńskich, przemocy w rodzinie, problemu nadużywania alkoholu, trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji społecznych);
2. Opracowanie poradnika „WSPARCIE RODZINY - GDZIE SZUKAĆ POMOCY W GMINIE MIEJSKIEJ MIELEC?”;
Instytucje biorące udział w przygotowaniu tekstów: MOPS, Urząd Miejski w Mielcu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mielcu, PCPR w Mielcu, KPP w Mielcu, Świetlica TPD w Mielcu. Wydruk poradnika w ilości 2200 sztuk sfinansował Urząd Miejski w Mielcu ;
3. Przygotowanie i publikacja w lokalnym tygodniku „KORSO” serii artykułów, przedstawiających ofertę specjalistycznej pomocy świadczonej na rzecz wsparcia rodziny przez specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu oraz przez inne lokalne instytucje i podmioty zaproszone do współpracy, tj. Urząd Miejski w Mielcu - Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Komenda Powiatowa Policji w Mielcu, Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza, prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci , Oddział w Mielcu.
4. Przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej dla mieszkańców w instytucjach oświatowych: teren Szkoły Podstawowej nr 6 w Mielcu oraz teren Gimnazjum nr 2 w Mielcu (wrzesień 2016 r.). Akcja polegała na przekazywaniu mieszkańcom oraz rodzicom dzieci uczęszczających do placówek oświatowych przygotowanych materiałów edukacyjno-informacyjnych (poradnika) oraz udzieleniu informacji na temat specjalistycznej pomocy oferowanej rodzinom doświadczającym trudności, zamieszkującym na terenie miasta Mielca.
5. Zorganizowanie konferencji „RODZINA W CENTRUM - INSTYTUCJONALNE WSPARCIE RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ MIELEC” (19.10.2016 r.) adresowanej do: kadry placówek oświatowych, funkcjonariuszy policji, lekarzy rodzinnych, kuratorów rodzinnych oraz pracowników lokalnych instytucji realizujących zadania w obszarze polityki rodzinnej - liczba uczestników: 116.

Prelegentami na konferencji byli przedstawiciele następujących instytucji: Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Wydziału Polityki Społecznej; Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu; Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Mielcu; Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu; Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

w Mielcu; Komendy Powiatowej Policji w Mielcu; Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w Mielcu (TPD Oddział w Mielcu).

Zaproszono do współpracy instytucje:

- Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Wydział Polityki Społecznej;
- Urząd Miejski w Mielcu, Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mielcu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu;
- Komenda Powiatowa Policji w Mielcu;
- Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza, prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Mielcu;
- Gimnazjum Nr 2;
- Szkoła Podstawowa Nr 6;
- Zespół Żłobków Miejskich w Mielcu;
- Samorządowe Centrum Kultury w Mielcu;
- Lokalne media - promocja kampanii: tygodnik „KORSO”(artykuły), radio „LELIVA”, portal hej.mielec.pl).

IV. Program „Przełam Przemoc - zajęcia psychoedukacyjne dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie”.

Celem projektu był wzrost poziomu wiedzy kobiet doświadczających przemocy w rodzinie na temat problematyki przemocy w rodzinie oraz skutecznych działań skierowanych na zatrzymanie przemocy.

Projekt został zrealizowany w okresie: listopad - grudzień 2016 r. Miejscem realizacji były sale: terapeutyczna i szkoleniowo-konferencyjna w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu.

Zrealizowane działania:

- Zajęcia warsztatowe ze specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (2 godz. szkoleniowe);
- Zajęcia warsztatowe z trenerem coachingu (2 godz. szkoleniowe);
- Zajęcia warsztatowe z psychologiem (2 godz. szkoleniowe);
- Zajęcia z prawnikiem (2 godz. szkoleniowe).

Uczestniczkami projektu było 11 kobiet doświadczających przemocy w rodzinie.

V. Prowadzenie sesji coachingowych oraz prowadzenie mediacji rodzinnych.

Liczba uczestników coachingu - 10 osób/ liczba sesji - 44

Liczba rodzin objętych mediacjami - 6 rodzin/ liczba sesji - 44

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS) W 2016 r.

Klub Integracji Społecznej realizował działania zgodnie z rocznym „Programem działań reintegracyjnych dla uczestników Klubu Integracji Społecznej w 2016 r.” Warunkiem uczestnictwa w działaniach KIS była realizacja kontraktu socjalnego, którego uzupełnienie stanowił Indywidualny Plan Pomocy - dokument przygotowywany wspólnie przez pracownika KIS oraz uczestnika, służący określeniu ścieżki rozwoju osobistego i zawodowego.

W ubiegłym roku w szkoleniach i innych działaniach realizowanych przez KIS uczestniczyło 205 osób. Były to następujące grupy klientów:

- 44 osoby bezrobotne, niepełnosprawne lub nieaktywne zawodowo, z którymi zawarto kontrakt socjalny,
- 136 osób z „otoczenia” (rodziny i inne osoby bliskie dla uczestników),
- 25 osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu, które uczestniczyły w zajęciach KIS na podstawie zawartego porozumienia o współpracy.

I. DZIAŁANIA SFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW SAMORZĄDOWYCH.

1. Warsztaty rękodzieła.

Cel: nauka technik rękodzielniczych.

Adresaci: 10 uczestników, w tym 8 osób długotrwale bezrobotnych oraz 2 osoby niepełnosprawne.

Zakres merytoryczny:

- wykonywanie biżuterii przy pomocy różnorodnych technik,
- posługiwanie się techniką decoupage na elementach szklanych, plastikowych, drewnianych, ew. na tkaninie.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe w wymiarze 30 godzin dydaktycznych.

2. Kurs podstaw obsługi komputera.

Cel: przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez naukę podstaw obsługi komputera.

Adresaci: 9 uczestników, w tym 6 osób długotrwale bezrobotnych, 2 osoby niepełnosprawne, 1 osoba nieaktywna zawodowo.

Zakres merytoryczny:

- użytkowanie komputerów,
- przetwarzanie tekstów,
- arkusze kalkulacyjne,
- Internet i komunikacja.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe w wymiarze 60 godzin dydaktycznych.

3. Pierwsza pomoc - poziom podstawowy.

Cel: nabycie umiejętności prawidłowego udzielania pomocy w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu występujących w życiu codziennym.

Adresaci: 13 uczestników (9 osób długotrwale bezrobotnych, 3 osoby niepełnosprawne, 1 osoba nieaktywna zawodowo).

Zakres merytoryczny:

- resuscytacja krążeniowo-oddechowa u osób dorosłych i dzieci (bez i z użyciem AED),
- postępowania w stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia: oparzenia, krwotoki, urazy, napad drgawek, porażenie prądem, udar mózgu, zawał mięśnia sercowego, omdlenie.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe w wymiarze 9 godzin dydaktycznych.

4. Trening komunikacji interpersonalnej z elementami asertywności.

Cel: podniesienie poziomu kompetencji w zakresie skutecznego porozumiewania się oraz bezkonfliktowego rozwiązywania nieporozumień i trudności.

Adresaci: 10 uczestników (8 osób bezrobotnych w tym 5 długotrwale, 2 osoby niepełnosprawne).

Zakres merytoryczny:

- bariery komunikacyjne,
- komunikacja werbalna i niewerbalna,
- podstawy asertywności,
- sztuka odmawiania - techniki skutecznego mówienia „nie”.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe trwające 20 godzin dydaktycznych.

5. Racjonalna Terapii Zachowania.

Cel: interwencja terapeutyczna umożliwiająca skuteczny i długotrwały rozwój własny oraz poprawę codziennego funkcjonowania.

Adresaci: 8 uczestników (7 osób bezrobotnych w tym 4 osoby długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna).

Zakres merytoryczny:

- poznanie mechanizmu wpływu przekonań na emocje i zachowania,
- kształtowanie zasad zdrowego myślenia,
- nabycie umiejętności stosowania technik samopomocowych.

Formy pracy: zajęcia warsztatowo-terapeutyczne zrealizowane w wymiarze 20 godz. dydaktycznych. Uczestnikom terapii zapewniono możliwość dodatkowych indywidualnych spotkań z terapeutą, uzupełniających proces leczniczy.

6. Indywidualna terapia (Eye Movement Desensitization and Reprocessing).

Cel: interwencja terapeutyczna dla osób po silnych przeżyciach emocjonalnych, zmierzająca do obniżenia poziomu lęku.

Adresaci: 8 uczestników (6 osób bezrobotnych w tym 3 długotrwale, 2 osoby niepełnosprawne).

Formy pracy: indywidualne sesje terapeutyczne w wymiarze 6 godzin dla osoby.

7. Impreza integracyjna.

Adresaci: 191 osób (73 dorosłych, 118 dzieci).

Cele:

- integracja osób i rodzin,
- modelowanie prawidłowych zachowań rodzicielskich,
- propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu.

Formy pracy: piknik dla uczestników KIS oraz ich rodzin i bliskich, w programie imprezy przewidziano gry i zabawy dla całych rodzin oraz catering w formie grilla.

8. Wycieczka do Kopalni Soli „Wieliczka”.

Adresaci: 31 uczestników (19 dorosłych, 12 dzieci)

Cele:

- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczno-patriotycznej poprzez zwiedzenie zabytku klasy światowej, wpisanego jako jeden z pierwszych dwunastu obiektów na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO,
- promowanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu przez rodziny.

Formy pracy: wycieczka dla uczestników KIS oraz ich rodzin.

9. Zabawa choinkowa.

Adresaci: 35 uczestników (13 dorosłych, 22 dzieci).

Cele:

- budowanie pozytywnego wzorca wielopokoleniowej rodziny - zdrowej, aktywnej i otwartej,
- modelowanie prawidłowych zachowań rodzicielskich,
- propagowanie wspólnej zabawy dla rodziców i dzieci.

Formy pracy: impreza mikołajkowa zorganizowana dla dzieci i wnuków uczestników KIS, w programie przewidziano gry i zabawy dla rodziców i dzieci, odwiedzin Św. Mikołaja, paczki choinkowe dla dzieci.

II. POZOSTAŁE DZIAŁANIA.

1. Zajęcia warsztatowe „Metody i techniki kontroli stresu”.

Cel: nauka przezwycięzania sytuacji stresowych.

Adresaci: 7 uczestników (5 długotrwale bezrobotnych, 1 niepełnosprawny, 1 nieaktywna zawodowo).

Zakres merytoryczny:

- wpływ stresu na życie codzienne,
- badanie testem określającym typ temperamentu i sposób reagowania na stres,
- nauka technik relaksacyjnych.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe.

2. Spotkanie z prawnikiem.

Adresaci: 9 uczestników (5 osób bezrobotnych w tym 2 długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna, 3 osoby nieaktywne zawodowo).

Cel: podniesienie poziomu wiedzy z zakresu prawa rodzinnego.

Zakres merytoryczny:

- małżeństwo, macierzyństwo, ojcostwo, władza rodzicielska,
- alimentacja,
- kontakty rodziców z dzieckiem.

Formy pracy: wykład o charakterze konwersatorium.

3. Spotkanie z psychologiem.

Adresaci: 10 uczestników (6 osób bezrobotnych w tym 5 długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna, 3 osoby nieaktywne zawodowo).

Cel: rozwój kompetencji rodzicielskich.

Zakres merytoryczny:

- sposoby rozwiązywania konfliktów,
- budowaniu autorytetu,
- metody utrzymywania pozytywnej dyscypliny,
- radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

Formy pracy: wykład z elementami warsztatu.

4. Spotkanie z pracownikiem socjalnym.

Adresaci: 13 uczestników (8 bezrobotnych w tym 6 długotrwale, 1 niepełnosprawny, 4 nieaktywnych zawodowo).

Cel: rozwój umiejętności gospodarowania posiadanymi zasobami finansowymi.

Zakres merytoryczny:

- planowanie i kontrolowanie wydatków,
- tworzenie domowego budżetu,
- świadome korzystanie z kredytów oraz pożyczek,
- mechanizm powstawania spirali zadłużenia.

Formy pracy: zajęcia warsztatowe.

5. Animowanie i wspieranie spotkań grupy samokształceniowej „Handmade”.

Adresaci: 8 uczestników (6 osób bezrobotnych w tym 5 długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna, 1 nieaktywna zawodowo).

Cel: wspieranie samoorganizacji osób zainteresowanych technikami rękodzielniczymi.

Zakres merytoryczny:

- nauka technik rękodzielniczych poprzez wzajemną wymianę doświadczeń,
- rozwój kreatywnego recyklingu pozwalającego na wykorzystanie „domowych resztek”,
- analiza rynku i sprzedaż wytworzonych produktów.

Formy pracy: cykl spotkań o charakterze dyskusyjno-warsztatowym odbywających się raz na dwa tygodnie.

6. Wakacyjny Klub Mam.

Wakacyjny Klub Mam to forma wsparcia dla kobiet bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo lub niepełnosprawnych, które ze względu na opiekę nad dziećmi mają utrudniony dostęp do szkoleń.

Zajęcia realizowane były w okresie letnim (lipiec - sierpień 2016), odbywały się 1 raz w tygodniu, w plenerze. Uczestnikami byli opiekunowie wraz z dziećmi. Dla osób dorosłych zorganizowano zajęcia edukacyjno-warsztatowe, dla dzieci, gry i zabawy, które były prowadzone przez wolontariuszy (studentów pedagogiki Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu, Wydział Zamiejscowy w Mielcu).

Cele:

- zwiększenie dostępności i efektywności działań edukacyjnych dla osób, którym sytuacja życiowa uniemożliwia udział w innych szkoleniach,
- doskonalenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych,
- rozwój edukacji społecznej: środowisko, funkcjonowanie instytucji, społeczeństwo,
- promocja zdrowego stylu życia.

Tematyka spotkań

a) „4 kroki do zdrowia”.

Zakres merytoryczny:

- wyrabianie zdrowych nawyków żywieniowych,
- aktywność fizyczna,
- graniczenie spożywania substancji psychoaktywnych,
- dbałość o wewnętrzną równowagę i zdrowie psychiczne.

Adresaci: 8 osób dorosłych (6 osób długotrwale bezrobotnych, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba nieaktywna zawodowo), 14 dzieci.

b) „Budowanie autorytetu rodzica”.

Zakres merytoryczny:

- konsekwencja, dobry przykład, szacunek, jednomyślność opiekunów warunkiem budowania autorytetu,
- analiza trudnych wychowawczo sytuacji,
- radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami.

Adresaci: 7 osób dorosłych (5 osób długotrwale bezrobotnych, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba z otoczenia), 12 dzieci.

c) „Bezpieczne wakacje”.

Zakres merytoryczny:

- identyfikacja zagrożeń występujących w czasie wypoczynku letniego, ochrona przed zagrożeniami.

Adresaci: 9 osób dorosłych (7 osób bezrobotnych w tym 6 długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba z otoczenia), 16 dzieci.

d) „Poznaj mieleckie lasy”.

Zakres merytoryczny:

- flora i fauna okolicznych lasów,
- kultura zachowania na łonie przyrody,
- ochrona środowiska.

Adresaci: 9 osób dorosłych (7 osób długotrwale bezrobotnych, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba z otoczenia), 17 dzieci.

e) „Prawa i obowiązki rodziców w szkole”.

Zakres merytoryczny:

- uprawnienia opiekunów oraz ich zobowiązania w stosunku do placówek edukacyjnych, do których uczęszczają ich dzieci.
- prawo oświatowe w kontekście współpracy rodziców ze szkołą,
- budowanie współpracy z nauczycielami - praktyka rozmowy podpartej ramami prawnymi.

Adresaci: (8 osób bezrobotnych w tym 7 długotrwale, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba nieaktywna zawodowo, 1 osoba z otoczenia), 21 dzieci.

f) „Zdrowe żywienie i zdrowy styl życia”.

Zakres merytoryczny:

- komponowanie jadłospisu umożliwiającego prawidłowy rozwój dzieci,
- eliminacja błędów żywieniowych,
- utrzymanie zbilansowanej diety.

Adresaci: 8 osób dorosłych (6 osób długotrwale bezrobotnych, 1 osoba niepełnosprawna, 1 osoba z otoczenia), 16 dzieci.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ MIELEC W ROKU 2016.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2018 został ustanowiony uchwałą nr IX/66/2015 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 19.06.2015r. Koordynowanie i monitorowanie realizacji programu powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mielcu. Program adresowany jest do rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego celem jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania tej funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Zadania w ramach Programu skierowane są do całych rodzin, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

W realizacji programu uczestniczyły instytucje i organizacje realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz.332) funkcjonuje Zespół ds. Asysty Rodzinnej. W skład Zespołu wchodzi:

- pedagog,
- asystent rodziny,
- konsultant - prawnik,
- psycholog,
- pracownik socjalny (z właściwego ze względu na miejsce zamieszkania klienta rejonu pracy socjalnej).

Zespół ds. Asysty Rodzinnej realizował zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w trybie i na zasadach określonych w regulaminie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej wprowadzonym Zarządzeniem Nr 8 Dyrektora MOPS z dnia 26.02.2013 r.

Ze względu na niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego pomocą objętych było 95 rodzin, w których przebywało 208 dzieci.

W ramach działania Zespołu ds. Asysty Rodzinnej wsparciem w formie pomocy świadczonej przez asystenta rodziny zostało objętych 21 rodzin. Przy czym, w okresie roku 2016r. - 10 rodzin zakończyło korzystanie z tej formy wsparcia, 4 rodziny zrezygnowały ze współpracy i złożyły oświadczenie o braku zgody na dalszą współpracę, zaś 6 rodzin - ze względu na osiągnięcie celów.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. asystent rodziny pracował z 11 rodzinami. Wszystkie rodziny pracowały z asystentem na zasadzie dobrowolności, wyrażając zgodę na

współpracę. W rodzinach objętych pracą asystenta w okresie 2016 roku przebywało 40 małoletnich dzieci.

Czas pracy asystenta z rodziną	Liczba rodzin
do 3 miesięcy	2
powyżej 3 do 12 miesięcy	6
powyżej 1 roku	3

Praca asystenta rodziny w przypadku rodziców z niepełnosprawnością intelektualną oraz uzależnieniem od alkoholu (z nawrotami jego nadużywania) trwa powyżej trzech lat. Są to rodzice samotnie wychowujący dzieci, posiadający negatywne doświadczenia życiowe oraz nie mogący uzyskać wsparcia w rodzinie.

Zespół ds. Asysty Rodzinnej dokonywał analizy sytuacji rodzin - 7 spotkań zakończyło się wnioskiem o objęcie rodziny wsparciem przez asystenta rodziny wraz z podziałem zadań do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego.

Zespół w w/w składzie spotykał się również 23 razy w celu dokonania analizy sytuacji rodziny oraz podejmowanych działań przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego mających na celu wprowadzenie zmian w pracy z rodziną.

PORADNICTWO INDYWIDUALNE ŚWIADCZONE W RAMACH ZESPOŁU DS. ASYSTY RODZINNEJ OSOBOM DOŚWIADCZAJĄCYM TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Rodzaj poradnictwa	Ilość osób doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych, korzystających z poradnictwa indywidualnego*
Poradnictwo psychologiczne	64 osób, w tym 14 dzieci, objętych wsparciem asystenta rodziny - 7 osób w tym 2 dzieci
Poradnictwo pedagogiczne	18 osób, w tym 1 objęta wsparciem asystenta rodziny
Poradnictwo prawne	61 osób, w tym 8 objętych wsparciem asystenta rodziny

* przy czym jedna osoba mogła korzystać wielokrotnie z pomocy poszczególnych specjalistów

WSPÓŁPRACA ZESPOŁU DS. ASYSTY RODZINNEJ Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW I WSPIERANIA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

Asystent rodziny wykonuje swoją pracę w ramach zadaniowego czasu pracy. Pracuje z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub Ośrodka. Po dokonaniu diagnozy rodziny, jej zasobów, ograniczeń i oczekiwań opracowuje z rodziną plan pracy w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Wspólnie z członkami rodziny, w okresach półrocznych przygotowuje ocenę realizacji planu pracy z rodziną.

W celu udzielenia kompleksowego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze niezbędna jest współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami, którą przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj instytucji	Liczba kontaktów
Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola)	105
Placówki wsparcia dziennego (świetlice, streetworker)	31
Sąd Rejonowy	53
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	25
Placówki zajmujące się leczeniem uzależnień i współuzależnia	16
Ośrodek Wczesnej Interwencji	1
Zespół Opieki Zdrowotnej	10
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	3
Komenda Powiatowa Policji	4
Powiatowy Urząd Pracy oraz indywidualni pracodawcy	8
Inne instytucje	24
Anonimowi darczyńcy	24
Organizacje pozarządowe	21
Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze	0
Współpraca z grupą roboczą, o której mowa w art.9a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	6

Współpraca z instytucjami na rzecz rodzin z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą realizowana była również przez innych członków Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. Konsultant - prawnik współpracował z Sądem Rejonowym w Mielcu przy udzielaniu pomocy 9 rodzinom oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym podczas udzielania pomocy 8 rodzinom. Pedagog współpracował z Sądem Rejonowym w Mielcu, Świetlicami Profilaktyczno-Wychowawczymi, placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu w ramach realizacji pracy z 33 rodzinami.

PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2016 ze względu na niewydolność rodziców biologicznych w pieczy zastępczej pozostawało ogółem 44 dzieci, w tym 34 w rodzinach zastępczych i 10 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z powyższym współfinansowano koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej, rodzinnej i instytucjonalnej. Zestawienie kosztów przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj pieczy zastępczej	Wysokość wydatków
Rodziny zastępcze	132 815,61zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	151 506,37zł
Ogółem poniesione koszty	284 321,98zł

ZREALIZOWANE DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE RODZINY Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI

I. „**Wakacyjny Klub Mam**” realizowany w ramach „Programu działań reintegracyjnych dla uczestników Klubu Integracji Społecznej”, jako forma wsparcia dla kobiet i mężczyzn, które ze względu na opiekę nad dziećmi mają utrudniony dostęp do szkoleń. Zajęcia były realizowane poprzez cykl spotkań edukacyjno-wspierających w okresie letnim (lipiec-sierpień), w plenerze. Zajęcia realizowali wolontariusze, przedstawiciele mieleckich instytucji oraz pracownicy MOPS. Dla dzieci - uczestników warsztatów - wolontariusze z Wyższej Szkoły Handlowej w Radomiu (studenci pedagogiki) zapewnili atrakcyjne gry i zabawy na terenie ogrodu i placu zabaw przy Klubie Integracji Społecznej.

W ramach Klubu zostały zrealizowane następujące zajęcia:

a) „4 kroki do zdrowia”.

Zakres tematyczny: podnoszenie stanu zdrowia rodziny, wyrabianie zdrowych nawyków żywieniowych. Realizator: przedstawicielka stowarzyszenia „Życie w naszych rękach”.

b) „Budowanie autorytetu rodzica”.

Zakres tematyczny: budowanie autorytetu, sposoby rozwiązywaniu konfliktów, pozytywna dyscyplina, radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami. Realizator: psycholog pracujący w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mielcu.

c) „Bezpieczne wakacje”.

Zakres tematyczny: identyfikacja zagrożeń występujących w czasie wypoczynku letniego, ochrona przed zagrożeniami. Realizatorzy: funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Mielcu.

d) „Poznaj mieleckie lasy”.

Zakres tematyczny: flora i fauna okolicznych lasów, kultura zachowania na obszarach leśnych i ochrona środowiska. Realizator: pracownik Nadleśnictwa Mielec na terenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej „Do Bobra”.

e) „Prawa i obowiązki rodziców w szkole”.

Zakres tematyczny: uprawnienia opiekunów raz ich zobowiązania w stosunku do placówek oświatowych, do których uczęszczają ich dzieci. Realizator: emerytowany pedagog szkolny.

f) „Zdrowe żywienie i zdrowy styl życia”.

Zakres tematyczny: przygotowywanie jadłospisu umożliwiającego prawidłowy rozwój dzieci, eliminacja błędów żywieniowych, utrzymanie zbilansowanej diety. Realizator: dietetyczka z Zespołu Żłobków Miejskich.

Zajęcia odbywały się w wym. 2 godz. i uczestniczyła w nich zmienna liczba uczestników. Ogółem w zajęciach uczestniczyło 36 osób w tym 23 dzieci.

II. Impreza rodzinno-integracyjna w formie pikniku dla uczestników Klubu Integracji Społecznej i ich rodzin.

Uczestniczyło 160 osób. Podczas imprezy odbywały się zabawy i konkursy dla rodziców i dzieci z cyklu „mamo i tato pobawcie się ze mną”. Uczestnikom pikniku zapewniono catering w formie grilla.

III. Wycieczka do Kopalni Soli w Wieliczce dla uczestników Klubu Integracji Społecznej i członków rodzin.

Uczestniczyło 21 osób. Celem wyjazdu było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczno-patriotycznej poprzez zwiedzenie zabytku klasy światowej oraz promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego i integracja rodzin.

IV. Zabawa mikołajkowa dla dzieci oraz wnuków uczestników Klubu Integracji Społecznej.

Dzieci brały udział w zabawach i animacjach oraz otrzymały upominki od Św. Mikołaja. W zabawie uczestniczyło 35 osób. Celem zabawy było budowanie więzi międzypokoleniowej, modelowanie prawidłowych zachowań rodzicielskich, wspólne spędzanie czasu. Miejsce realizacji: Sala Zabaw Wyspa Przygód w Mielcu, ul. Mickiewicza 32.

V. Zajęcia warsztatowe „Zawsze wspólnie”- jak pomóc dzieciom przejść przez rozstanie rodziców.

Odbyły się 4 spotkania po 2 godz. (60 min) dla grupy 7 rodziców (6 kobiet i 1 mężczyzna). Celem było m.in. zwiększenie poziomu świadomości rodziców w zakresie wpływu ich postępowania w okresie rozstania na rozwój dziecka, nabycie umiejętności prawidłowej komunikacji z dzieckiem w sytuacji rozstania oraz nabycie umiejętności polubownego rozwiązywania sporów rodzicielskich dotyczących procesu wychowawczego i kontaktów z dzieckiem w sytuacji rozstania.

W zajęciach uczestniczyli rodzice będący w trakcie procesów rozwodowych, separacyjnych lub przeżywający rozpad związków nieformalnych.

Zajęcia były prowadzone przez: psychologa, pracownika socjalnego, konsultanta prawnego.

VI. Realizacja kampanii „RODZINA W CENTRUM - Instytucjonalne Wsparcie Rodziny w Gminie Miejskiej Mielec”.

Głównym celem kampanii było zapoznanie społeczności lokalnej z ofertą specjalistycznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności. Adresatami byli: mieszkańcy miasta Mielca, przedstawiciele samorządu, kadra placówek oświatowych, funkcjonariusze policji, przedstawiciele placówek ochrony zdrowia - w tym lekarze rodzinni, pracownicy lokalnych instytucji realizujących zadania z obszaru polityki społecznej, księża z mieleckich parafii oraz organizacje pozarządowe.

W ramach kampanii zrealizowano następujące działania:

- Opracowano materiały informacyjno-edukacyjne na temat form specjalistycznej pomocy, z której mogą skorzystać osoby lub rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności;
- Opracowano poradnik „Wsparcie Rodziny - gdzie szukać pomocy w Gminie Miejskiej Mielec”. Poradnik wydrukowano w nakładzie 2200 egzemplarzy, koszt wydruku sfinansował Urząd Miejski w Mielcu.
- Przygotowano i opublikowano serię artykułów w tygodniku „KORSO”, przedstawiających ofertę świadczonej pomocy na rzecz wsparcia rodziny przez specjalistów MOPS w Mielcu oraz przez inne instytucje i podmioty zaproszone do współpracy: Urząd Miejski w Mielcu - Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Mielcu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu, Komendę Powiatową Policji w Mielcu oraz Świetlicę Profilaktyczno-Wychowawczą prowadzoną przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.
- Zrealizowano akcję informacyjno-edukacyjną dla mieszkańców na terenie placówek oświatowych. Podczas akcji przekazywano mieszkańcom oraz rodzicom materiały edukacyjno-informacyjne w formie poradnika oraz udzielano osobom zainteresowanym informacji o specjalistycznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności.

- Zorganizowano konferencję „RODZINA W CENTRUM - Instytucjonalne Wsparcie Rodziny w Gminie Miejskiej Mielec”. Uczestnikami byli: kadra placówek oświatowych, funkcjonariusze policji, lekarze rodzinni, kuratorzy sądowi oraz władze samorządowe i pracownicy lokalnych instytucji, działających w obszarze polityki rodzinnej. W konferencji uczestniczyło 116 osób.

Działania Klubu Integracji Społecznej finansowane były ze środków Urzędu Miejskiego w Mielcu. Większość działań była realizowana przez wolontariuszy posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz przez pracowników MOPS w Mielcu w ramach czynności zawodowych.

Na częściowe sfinansowanie wynagrodzenia za pracę asystenta rodziny Pozyskano również środki w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2016, w wysokości 18 000,00 zł.

Celem programu było wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- 1) kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny,
- 2) tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie,
- 3) aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny,
- 4) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Osiągnięcie celu głównego będzie możliwe poprzez realizację przedstawionych niżej celów szczegółowych.

Cel szczegółowy 1.

Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działanie	Opis przedsięwzięcia	Wskaźnik
Analiza sytuacji rodzin zagrożonych ryzykiem.	Analiza sytuacji rodzin w ramach pracy MOPS oraz Zespołu Interdyscyplinarnego. Wsparcie rodzin poprzez realizację pracy socjalnej.	Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi - 71. Liczba dzieci w tych rodzinach - 137. Liczba rodzin, w których diagnozowano sytuację dzieci - 46. Liczba dzieci objętych diagnozą - 86.
Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających lub zagrożonych kryzysem.	Odwiedziny w miejscu zamieszkania. Współpraca ze szkołami, świetlicami, sądem, itp.	Liczba monitorowanych dzieci -107.
Interdyscyplinarna współpraca pomiędzy różnymi podmiotami zajmującymi się wsparciem rodzin i dzieci.	Podjęcie współpracy z placówkami oświatowymi (psychologiem i pedagogiem szkolnym) w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży	Liczba rodzin objętych współpracą.- 58. Liczba dzieci, których dot. Współpraca.- 107. Liczba kontaktów - 300.

Cel szczegółowy 2.

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych

Działanie	Opis przedsięwzięcia	Wskaźnik
Edukacja w obszarze wypełniania ról rodzicielskich.	Indywidualne edukowanie rodziców podczas wizyt w środowisku i rozmów w instytucji. Realizacja zajęć warsztatowych przez MOPS, PPP i PCPR.	Liczba rodzin- 71. Liczba osób uczestniczących w warsztatach - 43.
Zwiększenie dostępności do poradnictwa.	Korzystanie z nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego (psychologiczne, pedagogiczne, prawne).	Liczba osób - 143
Ustanowienie rodzin wspierających	Nie realizowano działań	-

Cel szczegółowy 3.

Opieka nad dziećmi z rodzin z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji.

Działanie	Opis przedsięwzięcia	Wskaźnik
Monitorowanie funkcjonowania rodzin, w których zakończył pracę asystent rodziny.	Wspieranie rodziców i utrwalenie wypracowanych zmian w sprawowaniu funkcji rodzicielskich.	Liczba rodzin - 6.
Umożliwienie dzieciom z rodzin niewydolnych oraz usamodzielnianych korzystania z pobytu w placówkach wsparcia dziennego.	Udział w zajęciach świetlicowych w formie opiekuńczo-wychowawczej, socjoterapeutycznej oraz podwórkowej realizowanej przez streetworker.	Liczba dzieci.- 125
Tworzenie stosownie do zdiagnozowanych potrzeb grup wsparcia oraz grup samopomocowych.	Wakacyjny Klub Mam.	Liczba osób objętych działaniem.- 36, w tym 23 dzieci
Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych oraz we współpracy z innymi specjalistami. Organizacja imprezy integracyjno-edukacyjnej promującej rodzinę przez KIS.	Liczba rodzin objętych wsparciem - 71. Liczba uczestników - 160.
Doskonalenie zawodowe pracowników	Udział w szkoleniach z zakresu wspierania rodziny- szkolenia pracowników stosownie do potrzeb. i możliwości podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	Liczba przeszkolonych pracowników MOPS - 5

Wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi odbywa się w oparciu o w/w program oraz inne programy, t.j. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Mielca.

PLANOWANE DZIAŁANIA KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W 2017 R.

I. Psychoedukacja i rozwój osobisty:

1. Trening podnoszenia kompetencji społecznych.
2. Warsztaty „Metody i techniki kontroli stresu”.
3. Trening asertywności.
4. Warsztaty „Rozmieć i być rozumianym”.
5. Trening „I Ty możesz być autorem swoich sukcesów”.
6. Warsztaty rękodzieła.
7. Edukacja w grupie samokształceniowej.
8. Coaching.
9. Indywidualne konsultacje ze specjalistami (pracownik socjalny, psycholog, prawnik).

II. Terapia i edukacja prozdrowotna:

1. Racjonalna Terapia Zachowania (RTZ)
2. EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing).
3. Kurs udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.
4. Profilaktyka nowotworów piersi.

III. Aktywizacja zawodowa:

1. Zajęcia prowadzone przez doradców zawodowych:
 - praca w Unii Europejskiej,
 - indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
 - trening poruszania się po rynku pracy,
 - warsztaty „Autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej”,
 - „Internet metodą na znalezienie pracy”.
 - grupowe konsultacje z zakresu przedsiębiorczości.
2. Kurs podstaw obsługi komputera.
3. Otwarte spotkania edukacyjne dla uczestników KIS oraz pozostałych klientów MOPS dotyczące ekonomii społecznej:
 - cele i podmioty ekonomii społecznej,
 - dobre praktyki ekonomii społecznej: spotkanie z członkami Spółdzielni Socjalnej „Wyspa Przygód”, zaprezentowanie działalności CIS Kraków.
4. Spotkanie z osobą reprezentującą środowisko pracodawców.
5. Trening pracy.

IV. Wspieranie funkcjonowania rodzin.

1. Trening rozwoju kompetencji rodzicielskich.
2. Wakacyjny Klub Mam.
3. Trening racjonalnego gospodarowania posiadanymi zasobami finansowymi.

V. Zajęcia edukacyjne z zakresu aktywności społecznej (przykładowe tematy):

1. Wolontariat.
2. Instytucjonalna ścieżka pomocowa dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej.
3. Prawa i ochrona konsumentów.

VI. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu:

1. Spotkanie integracyjne dla uczestników KIS oraz ich rodzin.
2. Wycieczka do Inwałd Parku (dla uczestników Treningu kompetencji rodzicielskich oraz ich rodzin).

**Ramowy program działań reintegracyjnych dla uczestników
Klubu Integracji Społecznej w 2017 r.**

Reintegracja zawodowa

lp.	Rodzaj zajęć	Cel/tematyka zajęć	Organizacja zajęć
1.	Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poradnictwo dla osób bezrobotnych służące opracowaniu indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego. 2. Pomoc w podejmowaniu decyzji zawodowych oraz poszukiwaniu odpowiedniej pracy. 	ilość sesji dostosowana do potrzeb uczestnika
2.	Kurs obsługi komputera	Kurs podstaw obsługi komputera lub kurs obsługi komputera na poziomie średnio zaawansowanym - zależnie od potrzeb grupy.	60 godzin
3.	Trening poruszania się po rynku pracy	Warsztaty przygotowujące do aktywnego poszukiwania pracy i umożliwiające poznanie: metod i technik poszukiwania pracy, redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny) podstaw autoprezentacji.	2 spotkania
4.	„Autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej”	Grupowe zajęcia aktywizacyjne przygotowujące do efektywnej prezentacji własnej osoby. Zajęcia służą poznaniu podstawowych technik i zasad autoprezentacji, znaczenia tzw. mowy ciała w komunikacji i skutecznego wykorzystania podczas rozmowy z pracodawcą.	1 spotkanie

5.	„Internet metodą na znalezienie pracy”	Praktyczne zajęcia grupowe przygotowujące do poszukiwania pracy z wykorzystaniem Internetu; uczestnicy nabędą umiejętności związane z samodzielnym wyszukiwaniem ofert pracy i wysyłania dokumentów aplikacyjnych za pomocą poczty elektronicznej.	1 spotkanie
6.	Edukacja dotycząca ekonomii społecznej	Proponowane tematy: 1. cele ekonomii społecznej, 2. podmioty ekonomii społecznej, 3. dobre praktyki dotyczące przedsiębiorczości społecznej, 4. spotkanie z członkami Spółdzielni Socjalnej „Wyspa Przygód”.	2 - 3 spotkania
7.	Trening pracy	Indywidualne spotkania z osobami poszukującymi zatrudnienia służące określeniu: form, metod oraz technik umożliwiających osiągnięcie celu.	ilość sesji dostosowana do potrzeb uczestnika
8.	Grupowe konsultacje z zakresu przedsiębiorczości	Cykl spotkań doradczo - edukacyjnych dla potencjalnych grup inicjatywnych planujących otwarcie działalności gospodarczej np. w formie spółdzielni socjalnej	ilość sesji dostosowana do potrzeb uczestników
9.	Spotkania z osobami reprezentującymi środowisko pracodawców	Prezentowanie osobom poszukującym pracy potrzeb i oczekiwań pracodawców – „spojrzenie z drugiej strony”.	1 spotkanie
10.	Praca w Unii Europejskiej	Spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych podjęciem pracy w krajach Unii Europejskiej.	1 spotkanie

Reintegracja społeczna

lp.	Rodzaj zajęć	Cel/tematyka zajęć	Organizacja zajęć
1.	Trening podnoszenia kompetencji społecznych	Zakres edukacyjny: 1. spostrzeganie i rozumienie innych ludzi i samego siebie w trakcie kontaktów z innymi, 2. komunikowanie się, wyrażanie myśli i uczuć, 3. rozwiązywanie konfliktów.	20 godzin
2.	Kurs udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	Nabycie wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz pomocy w nagłych wypadkach (poparzenia, złamania, omdlenia, porażenia itp.)	8 - 10 godzin

3.	Trening rozwoju kompetencji rodzicielskich	Doskonalenie umiejętności wychowawczych u rodziców oraz poznanie sposobów komunikowania się z dziećmi. Zajęcia zakończą się wycieczką integrującą rodziny i promującą model aktywnego spędzania czasu.	16 godzin + jednodniowy wyjazd do Inwałd Parku
4.	Warsztaty rękodzieła (decoupage, robienie biżuterii, i.in.)	Cel zajęć: 1. nauka technik rękodzielniczych, 2. rozbudzenie wyobraźni, 3. rozwój zdolności manualnych.	30 godzin
5.	Racjonalna Terapia Zachowania	Grupowa terapia umożliwiająca skuteczną interwencję poprzez zmianę przekonań. Daje szansę na długotrwały rozwój własny oraz poprawę codziennego funkcjonowania.	20 - 24 godziny
6.	EMDR	Eye Movement Desensitization and Reprocessing - indywidualna terapia umożliwiająca skuteczną interwencję dla osób po silnych przeżyciach emocjonalnych. Praca przy pomocy tej metody obniża poziomu lęku doświadczanego przez osoby, które wcześniej przeżyły tragiczne, traumatyczne wydarzenia.	ilość sesji dostosowana do potrzeb uczestnika
7.	Gospodarowanie czasem i posiadanymi zasobami finansowymi	Zakres tematyczny: 1. definiowanie celów i szukanie sposobów ich realizacji, 2. korzystanie z praw zarządzania czasem i zwiększania skuteczności w osiągnięciu wymiernych efektów w działaniu, 3. kształcenie pożądaných nawyków, 4. planowanie budżetu domowego, 5. podstawowe zasady z zakresu inteligencji finansowej przeciwdziałających pochopnym decyzjom ekonomicznym.	ilość spotkań dostosowana do potrzeb grupy
8.	Trening rozwoju kompetencji społecznych „I Ty możesz być autorem swoich sukcesów”	Zakres tematyczny: 1. profil osobowości i tożsamości, 2. wartości, 3. komunikacja i relacja, 4. zmiana, 5. motywacja, 6. język ciała 7. najkrótsza droga do celu.	7 spotkań

9.	„Rozmieć i być rozumianym”	Zajęcia grupowe, których zakres edukacyjny obejmuje obszary: wzmocnienia poczucia zaufania do własnych możliwości, poznanie zasad skutecznej komunikacji werbalnej i niewerbalnej, kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania.	1 spotkanie
10.	Trening asertywności	Tematyka poszczególnych zajęć: 1. Podstawowe zagadnienia 2. Asertywność, agresywność, uległość 3. Budowanie relacji interpersonalnych	3 spotkania
11.	Coaching	Indywidualne spotkania, których celem jest wzmocnienie klienta oraz wspieranie go w samodzielnym dokonywaniu zamierzonej zmiany (w oparciu o własne odkrycia, wnioski i zasoby).	ilość sesji dostosowana do potrzeb uczestnika
12.	„Metody i techniki kontroli stresu”	Grupowe zajęcia warsztatowe dot. nauki przezwycięzania sytuacji stresowych. Zainteresowane osoby będą mogły dodatkowo skorzystać z badania testem określającym typ temperamentu i sposób reagowania na stres.	1 spotkanie
13.	Wolontariat.	Spotkania edukacyjne dla uczestników KIS oraz chętnych klientów MOPS.	1 spotkanie
14.	Instytucjonalna ścieżka pomocowa dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej.	Spotkania edukacyjne dla uczestników KIS oraz chętnych klientów MOPS.	1 spotkanie
15.	Profilaktyka nowotworów piersi.	Edukacja prozdrowotna - dla uczestniczek KIS oraz pozostałych chętnych klientek MOPS.	1 spotkanie
16.	Prawa i ochrona konsumentów.	Spotkania edukacyjne dla uczestników KIS oraz chętnych klientów MOPS.	1 spotkanie
17.	Wakacyjny Klub Mam	Cykl zajęć warsztatowych odbywających się dla matek i ich dzieci. Proponowane bloki zajęć: 1. doskonalenie kompetencji rodzicielskich, 2. motywowanie dziecka do nauki, 3. bezpieczne wakacje, 4. udzielanie pierwszej pomocy, 5. zdrowe żywienie i zdrowy styl życia, 6. jak skutecznie radzić sobie w trudnych sytuacjach, 7. prawa i obowiązki rodziców, 8. poznaj mieleckie lasy.	zajęcia będą zrealizowane w czasie wakacji letnich
18.	Impreza rodzinno-integracyjna	Spotkanie integracyjne dla uczestników KIS oraz osób z ich „otoczenia”.	termin realizacji: VII-VIII

XII. ZAŁOŻENIA MOPS W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2017 r.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że w roku bieżącym liczba klientów pomocy społecznej pozostanie na podobnym poziomie w porównaniu do 2016 r. Środki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy powinny w pełni zabezpieczyć potrzeby naszych mieszkańców.

Planowane na 2017 r. środki są większe od 2016 r. o 5.977.083 zł tj. o 11,6% w związku z wypłatami jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskiego, świadczenia wychowawczego 500+, dodatków mieszkaniowych, energetycznych, pomocy materialnej dla uczniów, a także z tytułu zwiększonych kosztów administracyjnych związanych z obsługą ww świadczeń oraz mniejsze środki rządowe na zadania Ośrodka.

W roku bieżącym będziemy w dalszym ciągu realizować zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Wieloletni Program Wspierania Finansowego Gmin w zakresie Dożywiania „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania „na lata 2014-2020, którego celem jest wsparcie samorządów gminnych w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program obejmuje dzieci i młodzież w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz osoby dorosłe. Kwota 726.678 zł (plan) przeznaczona na ten cel powinna w pełni zabezpieczyć potrzeby w tym zakresie.

W bieżącym 2017 r. nasz Ośrodek będzie realizował postanowienia Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Dalej w ramach działań pomocowych MOPS będzie priorytetowo realizowana praca socjalna gdyż tylko w prowadzonej pracy socjalnej istnieje możliwość wzmocnienia klienta w jego pozytywnych działaniach i skorygowania negatywnych mechanizmów.

W niektórych przypadkach praca socjalna będzie realizowana w oparciu o kontrakt socjalny.

Wzrasta liczba osób kierowanych do Domów Pomocy Społecznej i koszty utrzymania w nich a co jest tego pochodną, udział środków samorządowych w opłacie za ich pobyt.

Wzorem lat ubiegłych będziemy w dalszym ciągu kontynuować współpracę młodzieży WTZ z zaprzyjaźnionym Ośrodkiem w Homok (Węgry).

Uchwałą Rady Miasta przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2022. Jest to wieloletni dokument programowy mający istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Mielca w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem.

W ramach w/w Strategii w zakresie pomocy w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizować będziemy zadania wynikające z „Programu wsparcia dziecka i rodziny”. Realizacja tego programu pozwoli na efektywne i racjonalne działanie oraz współpracę instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz mieszkańców naszego miasta. Działanie w tym zakresie pozwoli ubiegać się o pozyskiwanie funduszy ze środków poza samorządowych.

ZAKOŃCZENIE

Opisany w sprawozdaniu katalog zadań realizowanych w 2016 roku przez nasz Ośrodek jest nadal realizowany i na bieżąco modyfikowany.

W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby klientów i zmieniające się ustawodawstwo w tym zakresie MOPS nadal będzie realizował nowe projekty i wdrażał innowacyjne rozwiązania.